

Az új épületekben kezdenék ősszel a tanévet a diákok

Végre sínen van az iskolaépítés

Épül a jobbágyfalvi új iskola

Miután évek óta számos akadály késleltette a községbeli iskolák korszerűsítését, most végre síre került a dolog, mind a négy tanintézetnél jól megy a munka, és ha minden a terv szerint halad, ősszel Csíkfalván, Jobbágyfalván, Búzaházán és Vadadban is korszerű, új épületben kezdik a tanévet a diákok.

A községbeli tanintézetek korszerűsítésén régóta dolgozik az önkormányzat, ám az évek során számos akadály késleltette a megvalósítást. Először a projektből ki kellett venni a nyárádszentmártoni tanintézetet, mivel az épületet visszaigényelte az egyház, majd miután elnyerték a támogatást az országos helyi fejlesztési program keretében a búzaházi, vadadi és csíkfalvi iskolák felújítására, illetve Jobbágyfalván egy új iskola építésére, hiába hirdették meg többször is a közbeszerzést, nem akadt rá

(Folytatás a 6. oldalon)

Menyhárt Borbála

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

KultúrVásár 2022

A rendezvénysorozat keretében kulturális termékek és tevékenységek cseréjével járulnak hozzá a hagyományos vásárfelfogás és a kultúrák közti párbeszéd változásához. Az idei KultúrVásár a január 15–22. időszakban zajlik Marosvásárhelyen.

2.

Kik élnek itt, és hogyan?

Azért van szükség a népszámlálásra, mert az eredmények ismeretében értékelni lehet az elmúlt évtized társadalmi mozgásait, a változásokat, illetve a jövő tervezésének az alapját jelenti. A járványhelyzet miatt egy év késéssel tartják Romániában és még néhány európai uniós országban a népszámlálást.

4.

Gyors és pozitív döntést remélnek

Január 6-án Klaus Iohannis államfő az alkotmánybírósághoz fordult a képviselőház által december 21-én elfogadott törvény kapcsán, amely szerint Maros megye tulajdonába kerülne a Marosvásárhely–Vármező és Mezőbánd–Mezőmehes közötti keskeny nyomtávú vasútvonalak, amelyeken a megye kerékpárutakat szeretne kialakítani.

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Blue Monday és sötét jövő?

Mózes Edith

Ez is szerencsésen eltelt, akárcsak az évek óta futószalagon jósolt világvégék – lélegezhet(né)nek fel az emberek. Arról van szó ugyanis, hogy állítólag tegnap volt az év legszomorúbb napja. Dr. Cliff Arnall pszichológus egy képlettel számolta ki az év legdepressziósabb napját, amely a Blue Monday, azaz szürke hétfő elnevezést kapta. 2005-ben a Sky Travel kapta fel a Blue Mondayt, hogy ezzel reklámozza téli vakációit és útjait.

Az év legszomorúbb, legdepressziósabb napja mindig január harmadik hétfője. Idén január 17-ére esett. Vagyis, ha tegnap szomorúak voltunk, mára már – mondhatni – túl vagyunk a nehezén. Igaz, hogy elmúlt karácsony, elmúlt a szilveszter. Az időjárás – legalábbis mifelénk – borongós, hideg van, kevés a fény, az ünnepeken sok pénzt költöttünk, sokan adósságba verték magukat stb. Innen vonta le a következtetéseit Cliff Arnall pszichológus.

Más szakemberek arra hívják fel a figyelmet, hogy normális érzés a karácsony elmúltával kicsit szomorúságnak lenni, és nincs tudományos alapja, hogy január harmadik hétfője depressziósabb nap lenne, mint az év bármely más napja. De hogy miért éppen január harmadik hétfőjén tudatosul mindez az emberekben, arra Cliff Arnall nem ad választ.

A Blue Monday máig vitákat szít, és rengeteg ellentmondás övezi. Szakemberek szerint a depresszió súlyos betegség, amit nem szabad

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCC.CCCCC
JANUÁR

18., kedd
A Nap kel
8 órakor,
lenyugszik
17 óra 6 perckor.
Az év 18. napja,
hátravan 347 nap.

*Isten éltesse!

Ma PIROSKA, holnap SÁRA és MÁRIÓ napja. SÁRA: héber eredetű, jelentése: hercegnő, uralkodónő. MÁRIÓ: a Máriusz latin nemzetiségnév olasz változata, jelentése a férfi szóra vezethető vissza.

KultúrVásár 2022

Amint már korábban is írtunk róla, KultúrVásár 2022 címmel összművészeti hetet szervezett a Maros Megyei Múzeum a január 15-i román és a január 22-i magyar kultúra napja alkalmából. A rendezvényt sorozat keretében kulturális termékek és tevékenységek cseréjével járulnak hozzá a hagyományos vásárfelfogás és a kultúrák közti párbeszéd változásához. Az idei KultúrVásár a január 15–22. időszakban zajlik Marosvásárhelyen, a rendezvények naponta 11 és 14 óra között lesznek, az eseménysorozat keretében pedig a következő múzeumi terek látogathatók: Kultúrpalota, Toldalagi-palota, valamint a múzeum várbeli épülete. A belépés ingyenes.

Közismert tény, hogy a kereskedelemnek a városok fejlődésében mindig nagy jelentősége volt. Marosvásárhely különböző földrajzi területeknek, az erdélyi síkság gabonatermő és a hegyvidék erdős területeinek találkozási pontján fekszik, és fejlődése a gabonafélék, állatok, fa és kézműves termékek cseréjének köszönhető. A kedvező feltételek a 17-18. században több népcsoport kereskedőit vonzották Marosvásárhelyre, akik a városban tele-

pedtek le. Marosvásárhely fontos kézművesközpont is volt, a helyi mesterek elsősorban vásárokon árulták portékáikat. Ezeket népi kézművesek is részt vettek, akik kiváltságos helyzetben voltak, mert jogukban állt árújukat a vásárokon kívül is értékesíteni. Időtartam alapján több vásártípus létezett: napi-, heti- és éves. Napjainkban a vásár hagyományos értelme megváltozott, helyét a városokban a bevásárlóközpontok vették át. Kikapcsolódási formákat azonban tovább él a vásár intézménye. A karácsonyi, a különféle termékeket népszerűsítő vagy akár a helyi kézművesek és termelők árui felvonultató vásárok újjáélesztették és átértelmezték a hagyományos vásár fogalmát – írják közleményükben a szervezők.

Az eseménysorozattal kapcsolatosan megjegyzik: a vásár a falvak és városok, egymástól eltérő földrajzi, gazdasági és kulturális vidékek kommunikációjának színtere. KultúrVásár 2022 elnevezésű eseménysorozatával a Maros Megyei Múzeum a vásárok kereskedelmi jellegén túlmutató rendezvényt szeretne létrehozni, amely a közösség vásárfelfogását alapjaiban változtatja meg. A január 22-én záruló

heten, amelyet a kultúrák közötti párbeszédnek szentelnek, a román és a magyar kultúra napjáról egyaránt megemlékeznek. Küldetésüknek tekintik továbbá, hogy közelebb hozzák a kulturális örökséget az emberekhez. Előadásokkal, felolvasással, művészeti és régi könyves kiállítással, gyerekeknek szánt színházi előadásokkal és tevékenységekkel, hangversenyekkel és középiskolásokot célzó műhelyekkel szeretnék a kultúrát hozzáférhetővé tenni a nagyközönség és a szakemberek számára is.

A járványhelyzet okozta korlátozások miatt a rendezvényeken előzetes bejelentkezés alapján lehet részt venni. Foglalni a pr@muzeulmures.ro e-mail-címen lehet a rendelkezésre álló helyek számának függvényében (a terem befogadóképességének 30%-a). A részvétel zöldigazolványhoz kötött. A SARS-CoV-2 vírus ellen beoltott személyek vehetnek részt a második dózis felvétele után számított 10 nap után, valamint a koronavírus-fertőzésen átesett személyek az átesést bizonyító (legkevesebb 15, legtöbb 180 nap régiségű) igazolvánnyal. Az események teljes időtartama alatt kötelező a maszk viselése.

A részletes program a <http://muzeulmures.ro/kulturvasar-2022/> oldalon olvasható. (Knb.)

IDŐJÁRÁS
Néhány hőzáró
Hőmérséklet:
max. 0 °C
min. -5 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. január 17.

1 EUR	4,9440
1 USD	4,3296
100 HUF	1,3911
1 g ARANY	253,3930

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Álmaim iskolája – fogalmazásverseny kisiskolásoknak

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal a román és a magyar kultúra napja (január 15. és 22.) alkalmából a város kulturális intézményeivel együttműködésben tematikus fogalmazásversenyt hirdet elemi iskolások számára. A román tagozatos kisdíjaktól január 15 -e és 25-e között román nyelven, a magyar tagozatosoktól január 22-e és február elseje között magyar nyelven várnak Álmaim iskolája címmel írásokat. A kézzel írt, egy oldalnál nem hosszabb fogalmazásokat, meséket a polgármesteri hivatal székhelyén (Győzelem tér 3. szám), a 13-as irodában kell benyújtani január 25-ig, illetve február elsejéig a szerző nevének és elérhetőségének (a szülő telefonszámának) feltüntetésével. A beérkezett írásokat szakmai zsűri értékeli, a legjobb fogalmazásokat ünnepélyes keretek között díjazák.

Hatéves a helyi termelők vására

Hat éve rendezik meg Marosvásárhelyen minden hónap harmadik péntekén a helyi termelők vásárát (Local Farmers' Market). A születésnap – és egyben idej első – vásárra január 21-én 8 és 19 óra között kerül sor a Petry Látványműhely és Múzeum udvarán, a Rákóczi lépcső alatti kis utcában. A vásárlók ezúttal is házi készítésű ételek, italok és helyi kézműves termékek gazdag kínálatából válogathatnak.

Vonat gázolt el egy autót

Vasárnap este a Beszterce-Naszód megyei Mezőkecseden, egy sorompó nélküli vasúti átjárónál egy Beszterce és Marosludas között közlekedő személyvonat elgázolt egy autót, a balesetben két kiskorú veszítette életét. A tizenéves áldozatok testvérek voltak, a Maros megyei Tuson településen éltek. A velük utazó két férfi – a gyerekek 41 éves apja és a jármű 32 éves uzdiszentpéteri vezetője – fejsérüléseket szenvedett. A két felnőtt állapota nem volt súlyos, eszméletüknél voltak, amikor a helyszínre kihívott mentőegység kórházba szállította őket. A tragédia után az érintett vágányon másfél órára leállt a vasúti forgalom. A vonat húsz utasa közül senkinek nem volt szüksége orvosi ellátásra. A mozdonyvezetőt és a személygépcsi sofőrjét alkoltesztnek vetették alá a rendőrök, a teszt szerint egyikük sem fogyasztott szeszes italt. A baleset pontos körülményeit tovább vizsgálják.

Vadászpuskával lötték meg

Múlt szombaton Kerelőszentpálon vadászpuskával lötték meg egy kukoricát szedő asszonyt. A nőt egyik ujján találták el, könnyebb sérülést szenvedett. Az esetet egy, a helyszínen tartózkodó férfi jelentette a 112-es sürgősségi hívószámon. A rendőrök megállapították, hogy a környéken vadászat folyt. Az ügyben gondatlanságból elkövetett testi sértés és jogtalan fegyverhasználat miatt indult eljárás.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Fotó: Henn Attila

127 új fertőzött

A járvány kezdetétől tegnapig (január 17-ig) Maros megyében 41.923 koronavírus-fertőzöttet azonosítottak. Tegnap 127-tel nőtt a megyében az új esetek száma, három korábbi fer-

tőzöttnél pedig újra pozitív lett a teszt.

A Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság adatai szerint hétfőn 121 koronavírus-fertőzöttet kezeltek a

megye kórházaiban, 13-an fertőzés gyanújával voltak beutalva. Tegnapig 39.770-en gyógyultak meg, és 1703-an veszítették életüket a megyében a Covid-19 miatt.

RENDEZVÉNYEK

Folytatódik a kultúra hete

A marosvásárhelyi Studium–Prospero Alapítvány negyedik alkalommal ünnepli egyhetes rendezvényt sorozattal a román és a magyar kultúra napját. A január 15-től 22-ig tartó programsorozat 18-án, kedden (ma) 17 órától Novák Mária Baby szakácskönyve című munkájának bemutatójával folytatódik a Bolyai utca 15. szám alatti Studium HUB látványkávészóban, a kiadványt Demeter László és Jancsó Katalin ismerteti. A Marosvásárhelyi Örmény–Magyar Kulturális Egyesülettel és a Tortoma Kiadóval közösen szervezett könyvbemutatón örmény ételeket is meg lehet kóstolni. 19-én, szerdán 10 és 16 óra között gyermekfoglalkozásokra kerül sor a Bolyai utcai kávézó alagsorában: csuszatorony-építés, kukoricafejtés, élőszavas mesemondás és alkalmazott bábművészeti előadás. Meghívottak: Kelemen Vera kézműves, Tekei Erika, az Erdélyi Hagományok Háza munkatársa, Kali Barabási Hajnalka és Tólas Ferenc pedagógusok.

Hangverseny a román kultúra napjára

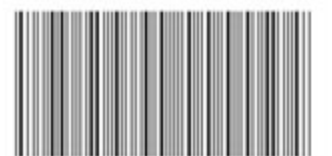
Január 20-án, csütörtökön 19 órakor rendkívüli vokálszimfonikus hangverseny lesz a Kultúrpalota nagytermében a román kultúra napja alkalmából. A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia és a Marosvásárhelyi TVR együttműködésében zajló koncerten a filharmonia szimfonikus zenekarát és vegyes karát Vlad Maistorovici vezényli, szolista Daniel Rowland angliai hegedűművész. Műsoron: Vlad Maistorovici-, M. A. Turnage-, Bartók Béla- és George Enescu-művek.

A brémai muzikusok az Arielben

A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínházban január 21-én, pénteken 18 órától A brémai muzikusok című nagytermi mesejáték látható. Rendező: Vidovszky György. A járványhelyzet miatt az előadásra a helyek száma korlátozott, ezért előzetesen helyet kell foglalni a 0740-566-454-es telefonszámon. A 12 évnél idősebb nézők a védettség bizonyításával vehetnek részt a mesejátékon, a maszk viselése 6 év fölött kötelező.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Megugrott a kórházi ápolásra szoruló kiskorú fertőzöttek száma

Meredeken emelkedik a kórházi kezelésre szoruló kiskorú koronavírus-fertőzöttek száma, az intenzív terápián ápoló súlyos eseteké pedig egyetlen nap alatt másfélszeresére ugrott – emelte ki hétfőn a G4Media-ro hírportál.

A stratégiai kommunikációs törzs (GCS) napi jelentése szerint hétfőn 338 fertőzött kiskorút ápoltak a kórházakban, 52-vel többet, mint az előző napon és több mint kétszer annyit, mint egy héttel korábban. A gyermekek körében 140 százalékos volt a növekedés egy hét alatt, míg ugyanebben az időszakban az ország Covid-kórházaiba beutalt fertőzöttek összlétszáma 2778-ról 4027-re (45 százalékkal) emelkedett.

Az utolsó napon látványosan romlott a helyzet a koronavírusos gyermekek körében: hétfőn már 21 kiskorút ápoltak intenzív osztályon, nyolccal többet, mint egy nappal és kétszer annyit, mint egy héttel korábban. Miközben országos szinten (a felnőtteket is beleértve) egy hét alatt csak 17 százalékkal

(485-re) emelkedett az intenzív terápiás kezelésben részesülő koronavírus-fertőzöttek száma.

Az utóbbi 24 órában (az átlagosnál jóval kevesebb, vasárnap kiértékelt teszt alapján) 8118 koronavírus-fertőzést diagnosztizáltak, ami 30 százalékkal haladja meg az utóbbi két hét átlagát. Az utóbbi hét napon csaknem 63 ezerrel nőtt a beazonosított fertőzöttek száma, ami 77 százalékos növekedést jelent a megelőző hét naphoz képest. A GCS nem közöl részleteket arról, hogy milyen arányt képviselnek a kiskorúak a napi esetszámon belül.

Az esetszám hirtelen növekedése miatt Bukarestben a hívást követően már 48 órát kell várni az eddigi 24 helyett a mentőszolgálat által végzett hivatalos tesztre. A főváros prefektusi hivatalának szóvivője hétfői sajtóértekezletén arról is beszámolt, hogy a közegészségügyi szolgálat egy új hatósági karanténközpont kialakítását kérte, mert már nincs hol elhelyezni azokat a fertőzésveszélyes embereket, akiknél a lappangási időszakra karantént rendelnek el. (MTI)

42 millió lej az önkormányzatoknak a távfűtési számlákra

A fejlesztési minisztériumtól 50%-os támogatást kapnak a megnövekedett távfűtési számla kifizetésére az erre jogosult önkormányzatok. A kérések alapján első körben összesen 41.997.515,16 lejt utalt ki a szaktárca 15 önkormányzatnak, ebből hét erdélyi önkormányzat kap 23.157.716,54 lejt – nyilatkozta Cseke Attila fejlesztési szaktárcavezető.

A miniszter elmondta: a támogatás a 2021–2022-es téli hónapokra vonatkozik, és a novemberi, illetve decemberi támogatásokat újabbak követik, az önkormányzatoktól beérkezett kérések alapján.

„Az önkormányzatokat, a családokat támogatjuk a téli hónapokban ezzel az intézkedéssel. Minden jogosult önkormányzatot arra biztatok, iktasson kérvényt, ha még nem tette meg” – nyilatkozta Cseke Attila.

A novemberi és decemberi távfűtőszámlák kifizetésére Arad, Brassó, Gyergyószentmiklós, Nagyvárad, Szeged, Székelyudvarhely és Temesvár kapott támogatást összesen 23 millió lej értékben.

A miniszter emlékeztetett: összesen 31 önkormányzat jogosult a támogatásra, ennyi településen működik gázzal a távfűtés, a 2022-es állami költségvetésben 400 millió lejt különített el az RMDSZ kérésére a kormány erre. A támogatást az önkormányzatok a számla kiállítását követő öt napon belül kell kérvényezni a fejlesztési minisztériumtól, a kérvényhez pedig csatolniuk kell az energiaellátási szerződés és a számla hitelesített másolatát. Ezt követően a minisztérium tíz nap alatt összesíti a kérelmeket, és odaítéli a támogatást. Az önkormányzatok az összeget három napon belül át kell utalják a szolgáltatóknak. (RMDSZ-tájékoztató)

Moszkva várja a választ a biztonsági garanciaigényeire

Oroszország reméli, hogy ezen a héten megkapja az Egyesült Államok választ a biztonsági garanciaigényére – jelentette ki Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője újságíróknak hétfőn Moszkvában.

„Reméljük, hogy amint azt amerikai tárgyalópartnereink korábban mondták, még ezen a héten képesek lesznek valamit írásban megfogalmazni” – mondta Peszkov.

Szergej Lavrov orosz külügyminiszter, aki hétfőn fogadta horvát hivatali partnerét, Gordan Grlic-Radmant, a találkozót követő közös moszkvai sajtótájékoztatón azt mondta, hogy Oroszország komolyan számít konkrét válaszokra dokumentumtervezeteire az Egyesült Államoktól és a NATO-tól, és „egyes találkozókat a témával kapcsolatban a napokban meg fognak tartani”.

A TASZSZ orosz hírügynökség a horvát diplomácia vezetőjének azt a kijelentését idézte, amely szerint a NATO-n kívüli európai uniós tagországokat is be kellene vonni a biztonságról folytatott tárgyalásokba.

Oroszország decemberben két szerződéstervezetet adott át az Egyesült Államoknak, amelyek megkötése a megítélés szerint jogi garanciát jelentene a számára arra nézve, hogy a NATO nem fogad be több volt szovjetkörtársaságot, nem telepít csapásmérő eszközöket az Oroszországgal szomszédos területekre, ott nem hoz létre bázisokat, valamint katonai infrastruktúráját az 1997-es szintre csökkenti, amikor Moszkva és a szövetség együttműködési alapokmányát aláírták. Erről múlt héten az orosz diplomácia képviselői Genfben az Egyesült Államok, Brüsszelben pedig az

észak-atlanti szövetség képviselőivel folytattak megbeszéléseket, és Bécsben az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) tagállamaival is ismertették az elképzeléseket.

Peszkov hétfőn arra a kérdésre válaszolva, hogy szándékozik-e Moszkva rakétákat telepíteni Kubába és Venezuelába, azt mondta, hogy „megéricsk szuverén államokról beszélünk, ezt ne feledjük”. Korábban Szergej Rjabkov külügyminiszter-helyettes sem megerősíteni, sem kizárni nem kívánta ezt a lehetőséget.

Dmitrij Peszkov azt mondta, hogy Moszkva a biztonsági kérdésekben több fogatókönyvet mérlegel, de sokkal kevesebbet, mint az Egyesült Államok. A szóvivő Victoria Nuland amerikai külügyi államtitkár Financial Timesnak adott nyilatkozatára reagált, amelyben a diplomata kijelentette, hogy Washingtonnak 18 fogatókönyve áll rendelkezésére arra az esetre, ha Oroszország megtámadná Ukrajnát.

Az orosz elnök sajtótitkára szerint „nem kell bonyolítani, ami valójában nem olyan bonyolult”. Lavrov úgy vélekedett a másfél tucatnyi amerikai fogatókönyvről, hogy „az amerikai titkosszolgálatok versenyt írhattak ki ezek összeállítására”.

„Az Egyesült Államoknak a közlések szerint 17 speciális és hírszerző szolgálata van. Lehet, hogy ez a 17., továbbá a külügyminisztérium adja ki a 18.-at. Lehet, hogy belső pályázatot írtak ki” – mondta.

Lavrov szerint az „ukrán rezsimnek” nem lehet B terve a Donyec-medencei konfliktus lezárásáról megkötött minszki megállapodások kötelező végrehajtásán kívül. (MTI)

Indiai jogvédő kapja idén az Európa Tanács Raoul Wallenberg-díját

Vincent Rádzs Arokiasami, az Evidence nevű indiai szervezet alapítója kapja idén az Európa Tanács által 2014-ben alapított, Raoul Wallenberg-ről elnevezett díjat – közölte a strasbourgi székhelyű testület hétfőn.

A közlemény szerint a díjat Vincent Rádzs Arokiasami hajthatatlan eltökéltségéért és kiemelkedő kitartásáért érdemelte ki, mivel – mint írták – érdemi változást hozott a legalacsonyabb indiai arányok (dalitok) közösségébe tartozók életébe.

A közlemény Marija Pejcinovic Buricot, az Európa Tanács főtitkárát idézte, aki hangsúlyozta: a díjazott saját és családja életét kockáztatja azért, hogy segítsen az indiai lakosság kivételesen hátrányos helyzetű csoportjának, melynek sorsát a nemzeti hatóságok és a nemzetközi közösség gyakran figyelmen kívül hagyja. Arokiasaminak az emberi jogok védelme

melletti töretlen elkötelezettséggel tett bátor fellépése teljes mértékben tükrözi a Raoul Wallenberg-díj szellemiségét és értékeit – mondta.

Közölték: Arokiasami mintegy 25 ezer ember életét mentette meg legkevesebb három ezer emberi jogi jogsértési ügyben. Munkája miatt elkülönülten él, hogy megvédje családját az atrocitásoktól – tették hozzá. Indiában a közlemény szerint évente több ezer dalit válik jogsértések és erőszak áldozatává. Az 1,3 milliárdos országban mintegy 200 millió dalit él.

A Raoul Wallenberg-díj átadóünnepségét január 19-én tartják Strasbourgban, hibrid formában. Az ünnepséget követően Sipos József Raoul Wallenberg életéről szóló, az elveszett európai című dokumentumfilmjét vetítik le. A dokumentumfilm január 23-ig ingyenesen online megtekinthető Magyarországon Európa Tanács mellé rendelt állandó képviselőnek támogatásával. (MTI)

Ország – világ

8118 új koronavírusos megbetegedés

A legutóbbi tájékoztatás óta 8118 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában – 523-mal kevesebbet, mint egy nappal korábban – több mint 34 ezer teszt eredményének feldolgozása nyomán; 778-an újrafertőződött betegek – közölte hétfőn a stratégiai kommunikációs törzs (GCS). Az új esetekkel 1.911.546-ra nőtt a járvány eleje óta diagnosztizált fertőzöttek száma. Közülük 20.619-en újrafertőződtek, nekik az első megfertőződéstől számított 180. nap után lett ismét pozitív a tesztjük. Ugyanakkor eddig 1.776.122 személyt gyógyultnak nyilvánítottak. Eddig 11.362.576 RT-PCR koronavírusteszt eredményét dolgozták fel Romániában és 6.611.997 antigén-nyorstesztet végeztek. Az elmúlt 24 órában 10.033 RT-PCR tesztet végeztek el (6244-et az esetmeghatározás és az orvosi protokoll alapján, 3789-et kérésre), és 24.284 antigénnyorsteszt eredményét dolgozták fel. Az igazolt új esetek mellett 358 fertőzött személynek ismét pozitív lett a koronavírustesztje. (Agerpres)

Megbírságotlák az Enelt

Az Országos Energiaszabályozó Hatóság (ANRE) 400 ezer lejre bírságotlta meg az Enel vállalatot az energiadrágulás kompenzálásáról és az árplafon bevezetéséről szóló törvény megszegése miatt – közölte hétfőn az intézmény. Az ANRE a fontosabb energiaszolgáltatóknál tartott vizsgálatai eredményéről számolt be. A hatóság tájékoztatása szerint ellenőreik megállapították, hogy az Enel Energie és Enel Energie Muntenia a törvénynek megfelelő áramszámlákat állított ki a fogyasztóknak, ám a földgázszámlák már nem feleltek meg a jogszabály előírásainak. Ezért az ANRE egyenként 200 ezer lejre bírságotlta a két szolgáltatót, és felszólította a vállalatokat arra, hogy állítsák ki újra a novemberi gázfogyasztásról szóló téves számlákat. A hatóság közölte, hogy folytatja az energiaszolgáltatók ellenőrzését, és a későbbiekben is beszámol a vizsgálatai eredményéről. (Agerpres)

Az energiaügyi miniszter lemondását kéri

A Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) egyszerű indítványt nyújt be az energiaügyi miniszter ellen, ha a tárcavezető önként nem mond le – jelentette be hétfőn a párt szóvivője. Ionuț Moșteanu a parlamentben a sajtónak elmondta, hogy az USR szerint Virgil Popescu „közönyösen” viszonyult az energiaárak liberalizálásához, nem készítette elő ezt az intézkedést, annak ellenére, hogy már több mint két éve tisztségben van. Ionuț Moșteanu pártja nevében ismét rendkívüli parlamenti ülészak összehívását sürgette az energiadrágulásokat ellensúlyozó gyors intézkedések megvitatására és elfogadására. Emlékeztetett arra, hogy az USR már tavaly októberben javasolta az energia héájának csökkentését. Azt is indítványozták, hogy részesüljenek adójóváírásban a nehéz helyzetbe került szolgáltatók, és mentesítsék a zöldbizonylat kifizetése alól a fogyasztókat. (Agerpres)

Blue Monday és sötét jövő?

(Folytatás az 1. oldalról)

figyelmen kívül hagyni. A panaszok között lehet az érdeklődés és motiváció elvesztése, változás az alvási szokásokban, a szomorúság és reménytelenség folyamatos érzése.

És ezzel el is jutottunk a lényeghez. Romániában ugyanis az átlagpolgár állandó reménytelenségben, a holnaptól való rettegésben él. Hogy is lehetne másként, amikor emberek milliói a fizetésnél, nyugdíjnal nagyobb energiaszámlákat kapnak, az élelmiszerárak pedig egyre borsosabbak. A politikusok tehetetlenek, nem tudnak vagy nem akarnak közös nevezőre jutni a helyzet orvoslása tekintetében, botrányos gyűléseken vitatkoznak rajta.

Miközben ezeket a sorokat írjuk, arról szólnak a hírek, hogy ha tovább tart a hideg, a lakosság negyven százaléka gáz nélkül marad, de baj van az oktatási intézmények fűtésével is.

Ilyen körülmények között az Európai Unió egyik legszegényebb országában nem csupán január harmadik hétfője szomorú, az év sok más napja is depresszióra ad okot.

A 2022-es év egyik legnagyobb kihívása a népszámlálás

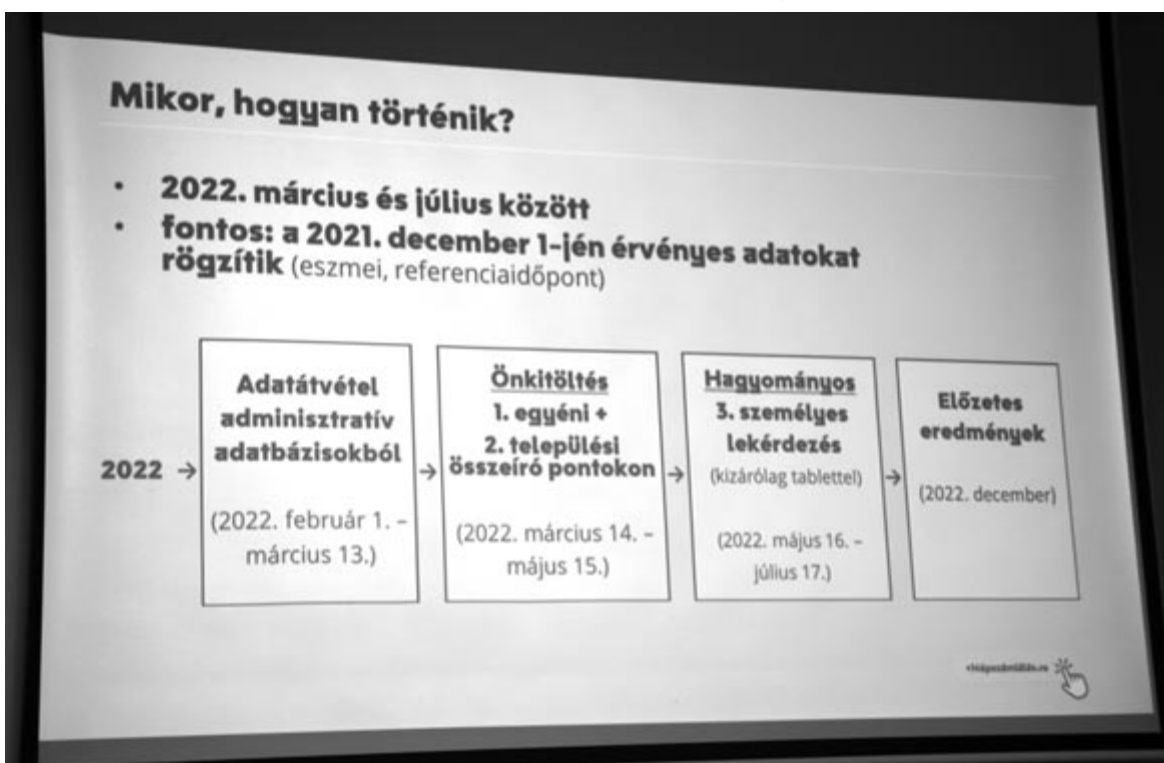
Kik élnek itt, és hogyan?

Két hónappal a romániai népszámlálás kezdete előtt sajtóbeszélgetést tartott Kolozsváron Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke, Horváth Anna ügyvezető alelnök, az országos népszámlálási munkacsoport vezetője és Barna Gergő szociológus, a magyar népszámlálási kampány lebonyolításával megbízott Közpolitikai Elemző Központ Egyesület elnöke. Az erdélyi magyar közösség szempontjából rendkívüli jelentőségű összeírás kérdőívének komplexitása, a digitális önbevalláson alapuló felmérés nehézségeinek ismertetése mellett a beszélgetésen kiderült, hogy milyen nagy szerep hárul a civil társadalomra, az önkormányzatokra és a „népszámos” önkéntesekre.

Karácsonyi Zsigmond

Népeségfogyás

Azért van szükség a népszámlálásra, mert az eredmények ismeretében értékelni lehet az elmúlt évtized társadalmi mozgásait, a változásokat, illetve a jövő tervezésének az alapját jelenti. A járványhelyzet miatt egy év késéssel tartják Romániában és még néhány európai uniós országban a népszámlálást – tájékoztatott Kelemen Hunor, kiemelve azt is, hogy a kilencvenes évek elejétől a legtöbb közép-kelet-európai államhoz hasonlóan Romániában is népeségfogyás tapasztalható. Ennek kettős oka van: egyik a természetes fogyás, hisz kevesebben születnek, mint amennyien meghalnak, a másik az elvándorlással, mobilizációval köthető össze. Az elmúlt tíz évben Romániában a természetes fogyás közel félmillió csökkenést jelentett, az elvándorlás pedig több mint egymillió lakossal csökkentette (bár nincsenek megbízható adatok) az ország lakosságát. Ez azt mutatja, hogy évente 110 ezres nagyságrendű, Szatmárnémeti- vagy Nagybánya-méretű településsel vagyunk kevesebben. Egyes becslések szerint ez több is lehet. A kritikus demográfiai helyzetet jól mutatja az is, hogy évente 35 ezer fővel csökken a közoktatásban részt vevő, beiskolázott diákok száma.

A népszámlálás tétjei

Az egyik a nagyon pragmatikus tét, a másik egy szimbolikus, etnikai tét. A pragmatikus tét arról szól, hogy a kormányzati és az önkormányzati munkában mindennapi eszköz a népszámlálási adat. Ennek alapján kerülnek elosztásra a települések, önkormányzatok közötti költségvetési kiegyensúlyozásra nyújtott támogatások. Ennek alapján változnak a lakhatással, egészségügyi, oktatási szolgáltatásokkal, családtámogatással kapcsolatos döntések.

A szimbolikus tét pedig azt mutatja: itt élünk, ennyien vagyunk magyarok. Egy életképes közösséget alkotunk, amely képes megtervezni az életét, képes megtervezni a jövőjét. Az önkormányzatok, a különböző intézmények anyanyelvhasználatára is kihatással van, de a különböző támogatásokat is befolyásolja. Ezért a népszámlálás szervezése, a közösség tájékoztatása és támogatása az RMDSZ számára már az első pillanattól fontos volt, hangsúlyozta a szövetségi elnök.

Anyanyelvű kérdőívek

A népszámlálással kapcsolatos elsődleges törvénykezés időszakában bekapcsolódtunk és több helyen módosítottuk a törvényt – mondta Kelemen Hunor. – Ez azért volt fontos, mert első alkalommal tudtuk

beírni, hogy használhatjuk az anyanyelvünket a kérdőív kitöltésekor, a másik az, hogy van egy teljesen új megközelítés, ami az online (digitális) önköltés. Kitöltheti maga az alany a saját vagy családja számára. Illetve a személyes lekérdezés magyar nyelven is lehetséges lesz.

Sajnos a kérdőívek rettenetesen bonyolultak, Románia amúgy is szereti elbonyolítani, sok mindent szeretne megtudni a polgáraitól. Van olyan ország, ahol 20-30 kérdést tesznek fel, van, ahol százat, annak függvényében, hogy egy adott országnak milyen adatokra van szüksége. Számunkra akkor lesz sikeres ez a népszámlálás, ha a magyar embereket korrektül, hatékonyan megszámolják. Ha mindenki részt vesz a népszámlálásban. Az intenzív tájékoztató kampány mellett segíteni kell azoknak, akik az önköltést választják, mert be kell látni, hogy a digitális kompetenciák korlátozottak Romániában, nem mindenki tudja ezt megtenni.

Közösségi, osztársadalmi ügy

Talán az a legfontosabb kérdés a közösség szempontjából, hogy mindenki bátran vállalja a nyelvi, etnikai, felekezeti identitását. A népszámlálás közösségi ügy, nem politikai kérdés. Össztársadalmi feladat. A kérdés az, hogy felismerjük-

e, hogy a népszámlálás nemzeti ügy. Ezért lesz meghatározó szerepük az egyházaknak, az önkormányzatoknak, a civil szervezetek jelentős részének. A március 14-én kezdődő, két hónapig tartó önköltés időszakban több ezer önkéntest szeretne bevonni az RMDSZ, mert szükség lesz a segítségre. Törvényesen az önkormányzatoknál is hozzáférhető ez a segítség. Először választhatjuk harminc év után ezt a módszert.

Népszámosok

Tavaly ősszel megalakult az országos munkacsoport, majd az év végéig a megyei munkacsoportokat hoztuk létre – mondta Horváth Anna. – A húsz területi szervezetből 16-ban alakultak meg a munkacsoportok. Azokba meghívtuk az egyházakat, a pedagógusszervezeteket, az ifjúsági, nőszervezeteket, diáktanácsok képviselőit. A tájékoztatáson túl ezeknek a találkozásoknak a célja az volt, hogy elinduljon a települési felelősök kijelölése. Mi 1239 olyan települést azonosítottunk, ahol ötven főnél több magyar él. Itt megalakulnak azok a csoportok, amelyekhez a helyiek fordulhatnak. Több mint 450, kiemeltként meghatározott település van ezek között, amelyekre jobban kell figyelniük. A Romániában élő magyarok több mint egyharmada él olyan településen, amelyet nem magyar ember vezet. Értelemszerűen ezeken a településeken több munkánk lesz, és ezeken a településeken felértékelődik az egyházi, civil, oktatási partnereinknek a szerepe. Azt tapasztaltuk, hogy nagyon nyitottan viszonyulnak az emberek ahhoz is, hogy minél több „népszámosunk” legyen. Arról sem feledkezhetünk meg, hogy 250-300 ezer olyan, külföldön tartózkodó személyt kell az üzeneteinkkel elérniük, akik a 2021. december elsejét megelőző 12 hónapban távoztak Romániából, vagy akik fontolgatják a hazatelepődést a következő 12 hónapban. Ők beleszámítanak Románia lakosságába. Az új, önköltős módszer által ők is részt vehetnek a népszámlálásban.

A népszámlálás fázisai

Most már hamarosan elkezdődik a különböző adatbázisokból, regiszterekből történő adatgyűjtés, nyilatkozta Barna Gergő szociológus.

Össze fognak kapcsolni sok adatbázist, hogy lássák, mekkora lehet a feltételezett lakosság. Más országokban bevett szokás, hogy csak ezekből dolgoznak. Nálunk még lesz hagyományos megkérdezés is. Március 14-én az adatfelvétellel kezdődik az önköltés szakasz. Ennek két alrésze lesz: az egyéni, amikor otthon a családdal együtt kitöltjük a kérdőívet, majd pedig lesz egy ún. összeírópontos kitöltési lehetőség, ami arról fog szólni, hogy az önkormányzatok létre kell hozzanak települési összeíró pontokat. A település méretétől függően lesz számlalóbiztos, illetve eszköz, ahova bemehetnek majd azok a lakosok, akik vagy nem rendelkeznek eszközzel, vagy nincs megfelelő digitális kompetenciájuk. Ott asszisztált önköltés lesz, tehát számlalóbiztos fogja segíteni. Ez a fázis két hónapig tart. Május 16-tól még két hónap lesz a hagyományos, személyes összeírásra, amely a 2011-es népszámláláshoz hasonlóan fog zajlani. Annyi különbséggel, hogy azokat, akik már kitöltötték a kérdőívet, nem fogja felkeresni a számlalóbiztos. Nagy változás, hogy ez is digitálisan fog zajlani. A papír el fog tűnni ebből a népszámlálásból.

Pozitívumok és negatívumok

Fontos megjegyezni, hogy ez év decemberében már meglesznek az előzetes eredmények. 2023-ban is folytatódik a népszámlálás: ellenőrzi az adatbázist, illetve, azt feltételezve, hogy a lakosság egy része annak ellenére, hogy kötelező a népszámláláson való részvétel, valamilyen ok folytán kimaradt az összeírásból, a meglévő adminisztratív adatbázisból kiegészítik. Ezt nevezik statisztikai imputálásnak.

Az önköltés lehetősége egy jelentős társadalmi réteg számára teszi könnyebbé a részvételt. Az is nagyon jó, hogy négy hónapot tart az összeírás (2011-ben alig két hét állt rendelkezésre). A mi szempontunkból inkább negatív az imputálásnak a problémája, mert ezeknek a személyeknek nem lehet sem etnikai, sem anyanyelvi, sem felekezeti hovatartozása. Ezért az lenne a legjobb, ha minden magyar részt venne az első két fázis (az önköltés vagy a számlalóbiztosok általi regisztráció) valamelyikében.

Nagyon fontos, hogy első alkalommal lesz magyar nyelvű kérdőív. Sikertől kívívni, hogy ahol húsz százalék feletti a magyarok aránya, lesz egy mintakérdőív magyarul is, ahol a választ adó követheti a kérdéseket.

Hosszú, bonyolult kérdőív

Az előzetes próbaösszeírás alkalmával kiderült, hogy a kérdőívek bonyolultsága miatt közel fél órát vesz igénybe a kitöltés. Az észrevételek nyomán sikerült rövidíteni őket, de így is az átlag kitöltési idő 20 perc. Ez az online kitöltéshez mérten továbbra is sok. Ugyanakkor a magyar lakosok szempontjából fontos végigmenni a kérdéseken (nem engedi a program, hogy átszökjünk részeket), mert az etnikumra és vallásra vonatkozó kérdések a végén vannak. Természetesen még számtalan olyan technikai kérdés van, amire folyamatosan vissza kell térni.

Kelemen Hunor RMDSZ-elnök és Barna Gergő szociológus

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Új évi hangversenycsokrok

Csiky Csaba

Két rendkívül szép csokorral kedveskedett a filharmónia az ünneplésre, öröme, könnyedségre kiéhezett közönségnek január 6–14. között. Az elsőt a keringőkirály és operettszászár, ifj. Johann Strauss virágaiból az argentin származású, Ausztriából érkezett Pablo Boggiano kötötte. A második Vladimir Lungu, a Kolozsvári Román Opera karmesterének operettsokra, melyet a zenekar mellett Kolcsár Katalin (szoprán), Tiberius Simu (tenor), György Levente (bariton) és a filharmónia kórusa színesített.

Ha hiszik, ha nem, ennek a siker-

nek megvolt és megvan a gyermek- és felnőttkorra Marosvásárhelyen, valahányszor az operett teret kap a levegővételre. Nem árt néha emlékezni.

1946. március 10., vasárnap este fél nyolc. A Kultúrpalota nagytermében, Tóth Sándor karnagy beintésére, megszólalt Lehár Ferenc *A mosoly országa* című romantikus nagyoperettjének zenekari nyitánya, majd felment, azaz kettényílt a függöny. Itt és ekkor elindult útjára a Székely, azaz 1948-tól az Állami Székely Színház. De ki is volt ez a színház történetéből kifelejtett Tóth Sándor? Tóth Sándor 1923. október elsejétől 1972. január 14-ig, halála napjáig (50 éve hunyt el) szolgálta Marosvásárhely zenei

életét. 1923. szeptember 16-án Metz Albert – a város első számú zenei nagysága – a Tükör című lapban nyílt levélben köszöntötte érkezését. Húszévesen kezdte el munkáját a római katolikus templom kántor-karnagyaként. Kórust szervezett, majd az egyházi zene mellett évenként operett-előadásokat is tartott a város közönségének. 1926-ban került sor az első bemutatásra, Robert Planquette *A cornerville-i harangok* című művét a Transsylvania Szálló nagytermében mutatták be. Az ezt követő években több mint húsz operett-előadást tanított be és vezényelt a lelkes műkedvelőknek, abban az időben, amikor még nem volt állandó színháza a városnak. Ekkor

teremtődött meg a műfaj máig ható kultusza. Pablo Boggiano számára valószínűleg nem volt új a Strauss-művek vezénylése, mégis érzett rajta egyfajta megilletődöttség. Az előadás vezetése, tempói összefogottak és egységesek voltak, de a dinamikai árnyaltság nem volt mindig kifogástalan. A második rész, a Pizzicato polka után mind magasabb hőfokú pillanatokkal ajándékozta meg a közönséget, a ráadások, melyek közé még Sosztakovics 2. keringője is befért, már a talpra állított hallgatóság ovációját is kiérdemelték.

A Vladimir Lungu dirigálta előadás, bár műfajában ugyanaz, mégis minden ízében más volt. A karmester nem véletlenül került a

Kolozsvári Román Opera élére, és ezt itt is bizonyította. Ahogy a zenekarra, úgy a filharmónia énekkarára is alig lehetett ráismerni. Színek és zenei pontosság tekintetében kimagaslóan jó teljesítményt nyújtott. A három szólistáról pedig elmondható, hogy a nagy előadóművészeknek igenis van olyan kisugárzása, amely a szereplőtársakat is magával tudja ragadni. György Levente muzikalitása, hangszépsége és árnyalóképesége, stílusérzéke és magas rendű színészi játéka egységében volt irányadó, amelyhez a kellemes, vonzó, szép színű hangon éneklő Kolcsár Katalin és Tiberius Simu dús, meleg színű tenorja értékvesztés nélkül kapcsolódhatott.

Visszatérni a normális körülményekhez

„A járványhelyzet minket is megpróbált”

Második évükre nyomta rá bélyegét a világvjárvány. Tavaly a megszokottnál kevesebbet hallottunk róluk, pedig rengeteget dolgoztak, mellette turnéztak, gyarapodtak is, azaz nem volt megállás. Képes-e talpon maradni ma egy profi, de nem állami pénzből fenntartott kisvárosi kulturális intézmény? A nyáradszeredai Bekecs Néptáncszínház elmúlt évről kérdeztük Benő Barna Zsolt igazgatót.

Gligor Róbert László

– Visszatekintve, milyennek látod a tavalyi évet?

– A tavalyi évet úgy indítottuk előadás-szervezés szempontjából, mint ahogyan egy átlagos, járványmentes évet régen. Bizonyos szempontból vakmerőség volt, és bizony voltak álmatlan éjszakák, de ahogy az egyik ajtó becsukódott, nyílt a

idáig sikerült megugrani az akadályokat. Bár kevesebb kilométert jártunk be a tervezettnél, a kitűzött célunk – az évi 90 előadás – tavaly is megvalósult. Vendégszerepeltünk a Nyárádmunte kistérségben, Székelyföld számos településén, és folytattuk a szórványprogramot is, amelyet a bukovinai székely tematikájú néptáncszínházi műsorunkkal kezdtünk el az elmúlt évadban. A 90 előadásból 24 külföldön volt, javarészt bukovinai székelyek vagy azok leszármazottjai által lakott helységekből.

– Sikerült-e megfelelnetek az előírt járványvédelmi intézkedéseknek?

– Ezek az előadásszámok követék az aktuális járványgörbe vonalát, így voltak nagyon megfeszített időszakok, amikor turné turnét ért, alig érkeztünk haza, indultunk is útnak, és voltak hosszú hetek, amikor minden kulturális eseményt le kellett mondani, akkor pedig visszavonultunk a próbaterem falai

A Bekecs tavaly 90 előadást tartott, ebből 24 külföldön volt

állásra. Bízunk benne, hogy a következő időszak is üdvös lesz hozzánk és terveinkhez.

– Melyek az ideai célkitűzések?

– Idei célkitűzéseink közé tartozik az elkezdett munkák folytatása, a csapatunk bővítése és folyamatos fejlesztése. Januárban a hazai előadásainkon túl Magyarországon és Szerbiában, azaz a Vajdaságban is turnéztunk. Régebbi előadásainkat szeretnénk felújítani, ugyanis új kollégákat üdvözölhetünk az utánpótlás csapatból, valamint az anyaországból. Terveink között vannak saját szervezésű edzőtáborok, tréningek és csapatépítő hétvégék lebonyolítása.

Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hogy azzal foglalkozunk, ami a szenvedélyünk, valamint nagyon motiváló a közönség visszajelzése, rengeteg pozitív energiát kapunk a nézőktől, mi pedig kétségkívül igyekszünk min-

dig a legtöbbet nyújtani a színpadon. Reméljük, hogy az esetleges járványhullámok már nem nehezítik meg az előadói munkát, és nagyjából visszatérhetünk a megszokott kerékvágásba.

– A tervekhez anyagi háttér is szükséges. Honnan érkezik támogatás?

– A turnésorozataink, valamint a szórványprogramunk fő támogatója a magyar kormány, a Nemzetpolitikai Allamtitkárság és a Bethlen Gábor Alap, emellett tételes támogatást kapunk az anyaországból a Bekecs Táncgyegetület számára, amelynek égisze alatt 13 iskolai keretek között és 11 azon kívül működő néptáncsoport van a Nyárádmuntén. Ez a tevékenységünk is többnyire a vírushelyzet függvénye, ugyanis amikor az iskolai oktatás megállt, az oktatói tevékenységünk is szünetelt.

– Minden évben új, saját produkcióval léptek a nézők elé. Várható-e új darab az idén?

– Társulatunk 2021-ben mutatta be a *Keresztúton* című néptáncszínházi előadást, amelynek rendezője és zenei szerkesztője Pál István „Szalonna”, továbbá táncosként részt vettünk az *István, a király* székelyföldi nagyprodukcióban Orza Călin rendező-koreográfus rendezésében, valamint az ősz folyamán új munkafolyamatba kezdtünk Györfi Csaba rendező-koreográfus vezetésével, ami a társulat számára újszerű, izgalmas projekt. Örkény István *Tóték* című drámáját dolgozzuk fel nonverbális úton, a néptánc által teremtett nyelvezeten. A néptáncszínházi produkció zeneszerzője ifj. Csóori Sándor, díszlet- és jelmeztervező Szőke Zsuzsi, koreográfusok Farkas Ágnes és Farkas Tamás. A bemutató előadást március-áprilisa tervezük.

másik, és lassan kirajzolódott előtűnt az évadszerkezet és az anyagi támogatás is. Ha az első bizonytalan helyzetben földadtuk volna, akkor ma nem lenne miről beszélgetnünk. 2020-ban úgy láttuk magunk előtt a 2021-es évet, hogy a Skandináv-félszigeten fogunk turnézni a diaszpórában élő magyarság közreműködésével, valamint felkérést kaptunk az Ausztráliai Magyarok Szövetségétől egy gyermekműsorra, amit nagy örömmel fogadtunk. Ezzel rég dédelgett álmunk valósult volna meg, ugyanis Európa határain túl még nem láthatott minket a nagydírmű. Ezekről a nagy tervekről rövid távon le kellett mondanunk, ugyanis 2021-ben az összes ilyen jellegű esemény elmaradt, de bízunk benne, hogy a jövőben minden veszteség megtérül. A járványhelyzet minket is, mint minden kulturális intézményt, megpróbált, de ez

közé. Mivel a teljes társulat élt a védőoltás lehetőségével, és folyamatosan odafigyelünk az aktuális szabályozásra, nem volt szükség le-

Nagy hangsúlyt kap az utánpótlás, a Bekecsnél öt korosztályban közel kétszázán táncolnak

Fotó: Bekecs Néptáncszínház

CSÍKFALVA

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Bölcsőde és kerékpárút is épülne

Balogh István polgármester

Érdeklődésünkre, hogy milyen tervekkel vágnak neki az új évnek, Balogh István, a község vezetője kifejtette, indulnak a kormányprogramok, illetve európai uniós kiírások, ezeket a lehetőségeket szeretnék kihasználni.

Több benyújtott projektünk vár elbírálásra, egyik ezek közül a bölcsődeépítés, amire a szomszédos Székelyhodos községgel közösen pályázunk a fejlesztési minisztériumnál. Ehhez Csíkfalván biztosítjuk a területet, és a hodosi szülők is idehoznák majd a gyerekeket. Reméljük, hogy ezáltal vonzóbbá válik a község a kisgyerekes családok számára, ugyanis vannak szülők, akik elmennének dolgozni, de nem találnak felügyeletet a gyerekek számára, a mi dolgunk, hogy erre helyben megteremtjük a lehetőséget, az infrastruktúrát. A pályázat egy negyven férőhelyes bölcsőde megépítésére vonatkozik a csíkfalvi sportpálya mellett, az óvoda szomszédságában. Nyáradszeredában nagy az igény a nemrég épült bölcsőde iránt, azonnal beteltek a helyek.

Emellett benyújtottunk a csíkfalvi kultúrotthon építésére is egy pályázatot, várjuk az eredményhirdetést. Az Anghel Saligny program feltételei a kisközségek-

nek nem túl előnyösek, ugyanis például a kétezer lakosúnál kisebb községek nem pályázhatnak ivóvíz- és szennyvízhálózat kiépítésére, emiatt Búzaháza és Vadad esetében nem tudtuk igénybe venni, viszont a környezetvédelmi minisztériumnál van rá lehetőség. Van még két mód az Anghel Saligny program keretében, egyrészt gáz bevezetésére; Búzaházán nincsen gázszolgáltatás, ezért elkészítettük a tervet, és ha nem kötik lakosságlétszámhoz, benyújtjuk a pályázatot. Van lehetőség útaszfalozásra is, de ezen a téren is sok község hátrányba került, ugyanis feltételként szabták, hogy legyen lefektetve a víz- és szennyvízvezeték. Nálunk csupán a szennyvízhálózat van lefektetve a község három településén, az ivóvíz nincs, emiatt csupán öt olyan utcát tudunk belefoglalni a projektbe, amelyen nem kell majd kiépíteni a hálózatot, például az állomás, a temető, valamint a Lovasfogadó fele vezető utcák, illetve egy hid Jobbágyfalván.

Ezenkívül pályáztunk az orvosi rendelő felújítására a környezetvédelmi minisztériumnál, várjuk a elbírálást, illetve uniós alapokra nyújtottunk be pályázatot az iskolák digitalizálására. Amennyiben nyertes lesz, minden tanintézetet okostáblákkal, tablettel, kivetítővel, különféle digitális eszközökkel szerelünk fel.

A Leader program keretében munkagép vásárlására nyújtottunk be pályamunkát, ugyanis van egy munkacsoportunk öt alkalmazottal, akikkel az utak, árkok, zöldövezetek karbantartásától a buszmegállók és halottasházak építéséig nagyon sok mindent el tudunk végezni. Vannak munkagépeink, de ki szeretnénk egészíteni ezeket homokszórával, motoros kaszagéppel, kézi kaszagéppel, földgályával, ami a földutak karbantartásában lenne hasznos, illetve generátort is vásárolnánk. Ugyancsak a Leader-nél pályázunk újabb népi hangszerek és népviselet vásárlására.

A továbbiakban tervben van egy kerékpárút kialakítása Nyáradszentmárton és Nyáradszereda között, erre nagy az igény, sokan ingáznak, mások kerékpározásnak szabadidejükben, viszont nagyon forgalmas a megyei út. A falvak között, a főút mentén alakítanánk ki a biciklitutat, a Jobbágyfalva és Nyáradszereda közötti szakaszon a gát mentén haladna. Most folyik a tervezés, Nyáradszeredával közösen pályázunk, a környezetvédelmi és a fejlesztési minisztériumnál is lehetőség van rá – sorolta a terveket a polgármester.

Végre sínen van az iskolaépítés

(Folytatás az 1. oldalról)

jelentkező, a cégek arra hivatkoztak, hogy nincsenek munkásaik, nem tudják vállalni a munkát. Majd amikor végre került kivitelező, újabb fennakadás késleltette a jobbágyfalvi és a vadadi beruházást: a kivitelezők nem jelentek meg a munkatelepen.

Balogh István polgármester lapunknak elmondta, a jobbágyfalvi iskola esetében arra kényszerültek, hogy szerződést bontsanak a kivitelezővel, és tavaly ősszel új közbeszerzést írjanak ki, amit egy marosvásárhelyi vállalkozó nyert meg. Így végre előrelépés történt az ügyben, jól halad az építkezés, az új épületet felhúzza a cég, az ígéretek szerint a tavasszal befejezik a munkát. A földszinti és emeleti részből álló új iskolában négy osztályterem lesz, és informatikalabort is kialakítanak. A jobbágyfalvi gyerekek az építkezés idején az óvoda épületében tanulnak.

A vadadi munkatelepen is dolgozik a kivitelező, ott végül nem került sor szerződésbontásra, a cég újakezdte a munkát, a felújítás mellett bővítik az épületet, van egy régi és egy új épületszárny, az új részre egy emeletet is húznak, ahol informatikalaboratóriumot alakítanak ki. Hamarosan tető alá kerül az épület, és előreláthatólag a nyárig befejezik. A csíkfalvi és búzaházi iskolákon is dolgozik a vállalkozó, a községközponti tanintézet mintegy nyolcvan százalékban készült el, a búzaházi negyvenötven százalékban. A tervek szerint az őszi iskolakezdésig mindenik iskola készen lesz arra, hogy fogadja a diákokat. Vadadban és Búzaházán ingatlant bérelt a községvezetés, ahol az építkezés idején tanulnak a gyerekek, Vadadban az egyháztól, Búzaházán pedig magán-személytől. Csíkfalván különböző helyeken tanítanak, ideiglenesen a tornateremben, az óvodában, valamint a polgármesteri hivatal épületében is kialakítottak osztálytermeket. A község vezetőjétől megtudtuk, hogy az eredeti tervben már voltak az iskolákat célzó projekt esetében nem elszámoltatható költségek, aminek a fedezésére bankkölcsönhöz folyamodott az önkormányzat, 560 ezer lejes hitelt vettek fel, ugyanakkor három beruházás esetében kiegészítést igényeltek a kormánytól, ugyanis a szerződésekben még a 2015-ös árak szerepeltek, amelyek időközben jelentősen megemelkedtek, így a különbözetet pótolni kell.

Felújítják a csíkfalvi iskolát

Folyamatban van a hálózat átadása az Aquaservnek

Nem mindenki nézi jó szemmel, hogy fizetni kell a szennyvízelvezetésért

A csatlakozások egy része megtörtént, működőképes a községbeli szennyvízhálózat, és jelenleg műszaki ellenőrzések zajlanak, hogy a rendszert átadják az Aquaserv ivóvíz-szolgáltatóknak.

Balogh Istvántól megtudtuk, hogy működőképes a hálózat, mi több, sikerült pluszban az ősszel három kis utcát rácsatlakoztatni, amelyek eredetileg nem szerepeltek a projektben, ezek Jobbágyfalván a Zsákutca, a Nagy utca és Csíkfalván a Malomárok utca. – A nehézség az, hogy a lakosok egy része nem akarja elfogadni, hogy fizetni kell érte, viszont mindenkinek meg kell értenie, hogy ez úgy mond „kötelező” szolgáltatás, hogy ne szennyezzük tovább a környezetet. Az előírások egyértelműek: ahol van rá lehetőség, azaz az illető kapujában ott van a lefektetett vezeték, kötelező rácsatlakozni. Vannak olyanok is, akik a szennyvízdíjat sokallják, ennek kapcsán hangsúlyozom, hogy semmivel sem drágább, mint más településeken, 14 lej havonta személynként. Ahol van ivóvízhálózat, ott az elfogyasztott mennyiség alapján számítják ki a szennyvízdíjat, nálunk azonban nincs, így a törvény által kínált lehetőség alapján számítottuk ki az összeget úgy, hogy közben alapul vettük több település – például Koronka vagy Vámosgálfalva – példáját. Akik nem szeretnék a megállapított összeget fizetni, azoknak lehetőségük van saját vízórát szereltetni, és annak alapján az elfogyasztott vízmennyiség után fizetni.

Ugyanakkor vannak, akik azt sérelmezik, hogy nem kötik egyéni szerződést a lakókkal. Amikor lesz regionális szolgáltatónk, azaz átadjuk a rendszert az Aquaservnek, sor kerülhet a szerződéskötésekre. Jelenleg folyamatban van az átadás, műszaki próbák folynak, hogy eleget tudjunk tenni a szolgáltató által megszabott feltételeknek. A tanácsi határozat arról, hogy átadjuk a hálózatot az Aquaserv ivóvíz-szolgáltatóknak, már megszületett – magyarázta a polgármester.

Népihangszer-oktatás indult

Fontosnak tartják, hogy a mai gyerekek megismerjék a hagyományokat, ezért népihangszer-oktatást indított az önkormányzat a községben, amely iránt nemcsak a legkisebbek, hanem a felnőttek is érdeklődnek.

Balogh István polgármester saját gyermekkorából merítette az ötletet, amikor Lovász-Jámor Zoltán állatorvos és Székely-Benczédi Éva tanárnő vállalták, hogy ingyenesen oktatnak több nemzedéket a népi hangszereken játszás alapjaira. – Nekem régi álmom, hogy – ha már a tisztségemnél fogva van rá lehetőségem – folytassam ezt a hagyományt. Most adódott alkalom, ugyanis Sinkó András, a Művészeti Líceum egykori hegedűtanára, aki nemrég ment nyugdíjba, elvállalta, hogy hetente kijön a községbe, és foglalkozik a gyerekekkel. Jelenleg 10-en vesznek részt a népihangszer-oktatáson, nyolc kiskorú, egy középiskolás fiatal és egy hölgy is beiratkozott. Vannak még jelentkezők, többek között két zenész, akik zenekarban játszanak, de szeretnének megtanulni nagybőgőn és brácsán is játszani. A községben jelenleg hegedűoktatás van, de amennyiben lesz jelentkező, szeretnénk brácsa-, nagybőgő- és cimbalomoktatást is indítani, ugyanis a művelődési otthonok felújítását célzó pályázat révén az önkormányzat hangszereket is beszerzett, rendelkezésre áll négy hegedű, két brácsa, egy cimbalom, egy nagybőgő, de van harmonika és klarinét is.

Az ősszel kezdődött az oktatás, szom-

batonként járnak a gyerekek, és egyelőre nagyon szívesen vesznek részt a foglalkozásokon, amelyek a polgármesteri hivatal épületében zajlanak, amíg az iskola épülete javítás alatt áll.

– Fontos számunkra, hogy továbbvigyük a hagyományt, a mai gyerekek is megismerkedjenek a népi hangszerekkel, megtanuljanak azokon játszani. Támogatásokat is fogadunk erre a célra, helyi cégek, illetve a községből elszármazottak is támogatták az oktatást – tette hozzá a község vezetője.

Egygólos magyar siker Portugália ellen

A magyar kézilabda-válogatott 31-30-ra legyőzte Portugáliát a részben hazai rendezésű Európa-bajnokság csoportkörének második fordulójában, vasárnap a budapesti MVM Dome-ban. A két csapat nyolcadik egymás elleni mérkőzésén két vereség mellett hatodszor győztek a magyarok.

A hollandokkal szembeni, csalódást keltő vereség után ezúttal is rosszul kezdte a találkozót a társházigazda, 0-3 után, csaknem öt perc elteltével szerezte első gólját. Tíz perc után megnyugodott, és támadásban, védekezésben, illetve kapusteljesítményben is javult a magyar együttes, amely 6-1-es sorozatot produkált, és negyedóra elteltével – a kontinenstorna során először – már vezetett (7-6).

Topic Petar és Rosta Miklós remekül helyettesítette Bánhidit (aki ugyan bekerült a keretbe, de bokasérülése miatt egy másodpercet sem játszott), és bár a magyarok lendületbe kerültek, ez csakhamar megtört a kiállítások és a videós visszajátzások miatt. A folytatásban megint sok volt a hiba – elsősorban támadásban –, nem sikerült ellépni, sőt, a portugálok egyenlítették, ekkor Gulyás István szövetségi kapitány időt kért. Az ellenfél tudatosan lassította a játékot, és mivel az utolsó bő öt percben ötször is betalált, a szünetben ismét vezetett.

Mestermérleg

Gulyás István szövetségi kapitány: „Sok problémával küzdöttek a portugálok és mi is, ehhez képest nagyon izgalmas mérkőzést játszottunk. Nagyon örülök, hogy csapatunk sokkal nyugodtabban és felszabadultabban játszott, mint csütörtökön, de remélem, még elég sok tartalék van bennünk. Számunkra az jelenti a legnagyobb boldogságot, hogy nagy örömet tudunk szerezni a szurkolóinknak. Az utolsó időkerésnél Lékai Máté mondta, mit játszunk a hátralévő másodpercekben, ezzel megkönnyítette a szakmai stáb dolgát, és jól döntött, Máthé pedig pontosan érkezett. Ami Bánhidi Bencét illeti, nagyon szépen javul a bokája, de nem kockáztattuk az egészségét. Bizom benne, hogy tovább javul a sérülése, és kedden ismét játszhat.”

A második felvonásban már Székely Márton állt a magyar kapuban, és mivel 13 perc alatt öt lövést is védett, a csapat újra ellépett két találattal (23-21). A portugálok dolgát védekezésben némileg megkönnyítette, hogy a magyar szélsőket ezúttal is alig foglalkoztatták. Az ellenfél újabb egyenlítése után Lékai Máté helyett immár Hanusz Egon irányításával egy 4-1-es sorozattal meglépett a magyar válogatott.

Hat perccel a vége előtt Gulyás István időt kért, ám a folytatásban az elrontott magyar támadásokat kihasználva Portugália megint egyenlített (28-28). Az utolsó percre maradt a döntés, amit a hazaiak emberelőnyben tölthettek. Lékai hétméteresből, Daymaro Salina akcióból volt eredményes, a magyarok 12 másodperccel a vége előtt időt kértek, és már csak öt másodperc volt hátra, amikor Máthé Dominik a hálóba bombázott, ezzel beállítva a 31-30-as végeredményt.

A mezőny legeredményesebb játékosa Máthé volt nyolc góllal, és a meccs legjobbjának is őt választották. Az ellenfélnél Rui Silva, Antonio Areia, valamint a Pick Szeged irányítója, Miguel Martins is ötször talált be. Székely Márton hat, Mikler Roland öt védéssel járult hozzá a sikerhez.

A magyarok csütörtökön 31-28-ra kikapnak Hollandiától, ma 19 órától pedig Izland ellen zárják a B csoport küzdelmeit. A középdöntőbe az első két helyezett jut.

Lékai Máté (j) és a portugál Fábio Ramos Magalhaes

Fotó: MTI/Kovács Tamás

Kézilabda-Európa-bajnokság, B csoport, 2. forduló: Magyarország – Portugália 31-30 (14-15)

Budapest, MVM Dome, vezette: Horáček, Novotny (csehek).

Lövések/gólok: 46/31, illetve 42/30.

Gólok hétméteresből: 6/5, illetve 5/5.

Kiállítások: 12, illetve 12 perc.

Magyarország: Mikler – Rodríguez 2 gól, Máthé 8, Lékai 6, Topic 3, Szita 4, Bóka 3, cserék: Székely (kapus), Sipos, Rosta 1, Bodó 1, Hanusz 1, Ancsin 2, Ligetvári.

Portugália: Capdeville – Areia 5 gól, Magalhaes 1, Iturriza 3, Salina 3, Cavalcanti 1, Branquinho, cserék: Gaspar (kapus), Martins 5, Rocha, Salvador, Silva 5, Alves 1, Duarte 2, Fernandes 4.

Australian Open: Fucsovics kiesett a nyitókörben

Fucsovics Márton kiesett hétfőn az ausztrál nyílt teniszbajnokságon.

A világranglistán 38. magyar játékos a viadal honlapja szerint maratoni csatában, 3 óra 24 perc alatt 6:3, 4:6, 6:1, 6:7 (6-8), 6:1-re kikapott a szerb Dusan Lajovic-tól (43.).

A tavaly a harmadik fordulóig jutott nyíregyházi teniszező a 14-es pálya első meccsét vívta 31 éves riválisa ellen, akit tavaly – Dohában és Dubajban – megvert eddigi két találkozójukon. A hamar elvesztett nyitósztet követően a 29 éves magyar egyenlített, de utána ismét dupla brékhátrányba került, aztán a negyedik felvonás rövidítésében 1-3-ról fordított. A várt fordulat azonban nem következett be, Lajovic 5:0-ra elhúzott az utolsó játszmában, innen pedig már nem volt visszaút.

Fucsovics ötödször szerepelt az Australian Open főtábláján, és először búcsúzott az első fordulóban. Két alkalommal, 2018-ban és 2020-ban a 20-szoros GS-bajnok Roger Federer állította meg őt a nyolcaddöntőben.

„Voltak már jobb heteim is itt, Ausztráliában – értékelte önkritikusan az ott töltött heteket a magyar játékos. – Nem akarok ma-

gyarázkodni, de vannak fájó vereségek, és a mait nem sorolom ezek közé. Lajovic nagyon jó napot fogott ki, és megvert engem. Nem hoztam a legjobbammat, de belül érzem, hogy ma ő érdemelt győzelmet. A saját játékomról annyit mondanék, hogy próbáltam küzdeni végig. Tegnap egy órát szenteltünk az edzőmmel, Jancsó Mikivel arra, hogy a múltból merítve kidolgozzuk a megfelelő taktikát Lajovic ellen, de ez nem működött igazán a mai napon, megérdemelten nyert.”

A világranglistán 35. magyar játékos kifejtette: úgy gondolta, hogy a negyedik szett megnyerésével sikerül megtörmie riválisát, de a szerb továbbra is magas szinten játszott, és sem mentálisan, sem fizikailag nem ropant meg.

A magyar Davis Kupa-válogatott vezére a két adelaide-i felvezető tornát is beleértve egy győzelemmel zárta egyesbeli szereplését az ötödik kontinensen. „Próbálok előre nézni, és a közelgő versenyeimre koncentrálni. Megszoktam már, hogy nem merenghetek hetekig egy vereségen. Új nap jön, új lehetőségekkel” – tette hozzá Fucsovics Márton.

Fotó: Fucsovics Márton közösségi oldala

Izland másodszor is nyert a magyar csoportban

Izland 29-28-ra legyőzte Hollandiát a magyar-szlovák közös rendezésű férfi-kézilabda-Európa-bajnokság magyar érdekeltségű B csoportjában, a budapesti MVM Dome-ban. A végig rendkívül szoros meccs legeredményesebb játékosa a holland Kay Smits volt, aki 16 lövésből 13 gólt lőtt.

A pozsonyi D csoportban a németek után a lengyelek is megszerezték második győzelmüket, így két kör után mindkét együttes biztosította továbbjutását.

Eredmények, csoportkör, 2. forduló:

* B csoport: Izland – Hollandia 29-28, Magyarország – Portugália 31-30 (14-15). Az állás: 1. Izland 4 pont, 2. Hollandia 2 (59-57), 3. Magyarország 2 (59-61), 4. Portugália 0.

* D csoport: Lengyelország – Fehéroroszország 29-20, Németország – Ausztria 34-29. Az állás: 1. (és továbbjutott) Lengyelország 4 pont (65-51), 2. (és továbbjutott) Németország 4 (67-58), 3. Ausztria 0 (60-70), 4. Fehéroroszország 0 (49-62).

Ma a televízióban

* 19.00 óra: Lengyelország – Németország (DigiSport 1, Telekom Sport 1), Izland – Magyarország (DigiSport 4, Telekom Sport 2, Look Sport 2, M4 Sport)

* 21.30 óra: Hollandia – Portugália (DigiSport 3, M4 Sport)

Udvardy nem bírt Azarenkával

Udvardy Panna az első fordulóban kiesett az ausztrál nyílt teniszbajnokságon.

A világranglistán 98. játékos nehéz sorsolást kapott élete első Grand Slam-főtábláján, ugyanis a 128 között a 24. kiemelt, kétszeres melbourne-i bajnok fehérorosz Viktorija Azarenka ellen lépett pályára. A szombaton Sydney-ben párosban döntős magyar teniszező az első szettben még nyert három játékot, de a folytatásban ellenfele már hengerelt. A találkozó 65 percig tartott.

„Túlizgultam ezt a meccset, sok magyar szurkolót hallottam, és az izgulás kicsit elvette az élményt – nyilatkozta a Hungarian GP Facebook-oldalán. – Jól kezdtem, az elején még rendben volt minden, és összességében szorosabb is lehetett volna. Nem éreztem, hogy sebességben Azarenka letolt volna a pályáról, inkább az volt a gond, hogy a külső dolgokra figyeltem. Fejben és tapasztalatban még sokat kell fejlődnöm.”

A női mezőnyben magyar részről Bondár Anna (92.) érdekelt még, ő a 10. helyen kiemelt orosz Anasztaszija Pavljucsenkovával (11.) találkozott ma.

Megszerezte pályafutása első Grand Slam-győzelmét Jaqueline Cristian

Pályafutása első Grand Slam-győzelmét szerezte meg hétfőn, az Australian Open első fordulójában Jaqueline Cristian.

A WTA-ranglistán 69., 23 éves román teniszező 1 órát és 42 percet tartó mérkőzésen, két szettben (7:5, 6:4) búcsúztatta a tornától a belga Greet Minnet.

Jaqueline Cristian ellenfele az első játszmában 4:2-re vezetett, ám a román lány egyenlített, és végül 7:5-re nyert. A második szettben mindkét fél nehezen hozta az adogatását. Minnen az elején 3-1-re vezetett, Jaqueline egyenlített, majd ismét elveszítette az adogatását. Így járt utána az ellenfele is, de a 4:4-es állás után a román teniszező átvette az irányítást, és 6:4-re megnyerte a játszmát és a mérkőzést. A második fordulóban az amerikai Madison Keys lesz az ellenfele, aki honfitársát, Sofia Kenint búcsúztatta két szettben (7:6, 7:5).

Továbbjutott a második fordulóba Gabriela Ruse is, aki az olasz Jasmine Paolinit győzte le két játszmában (6:1, 6:3). Irina Bara ellenben két szettben kikapott a spanyol Nuria Parrizas Diaztól (6:3, 6:1), így számára véget ért a torna.

Az Australian Open női egyéni versenyének főtábláján további három román teniszező szerepel: Simona Halep, Sorana Cîrstea és Irina Begu.

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Hogyan működik a TikTok?

Manapság már a TikTok nevezhető a legnépszerűbb közösségi médiás oldalnak. A fiatalok körében nagy sikernek örvendő portálon rövid videókat lehet megosztani lényegében bármilyen témában. Az oldal elterjedésével különböző kihívások is születnek, amiről a felhasználók videókat készítettek, és azt osztották meg. Mostanság pedig megfigyelhető, hogy a TikTok átvette a vezetést.

A fiatalok átköltöztek erre a felületre, elhagyva a Facebookot és az Instagramot. Emögött nagy valószínűséggel az áll, hogy ezen a felületen még nincsenek jelen az idősebbek, nem kell attól tartani, hogy egy-egy poszt esetleg „kiveri a biztosítékot” a szülőknél. Arról nem is beszélve, hogy szórakoztató és érdekes tartalmakkal lehet találkozni, amelyek nem utolsósorban relevánsak a felhasználók számára. A Facebook esetében már ismert, hogy mindig olyan posztokkal találkozunk, amelyek érintik az érdeklődési körünket. Ugyanez megfigyelhető a TikTok esetében is. Most pedig arra is fény derült, hogy hogyan működik az algoritmus.

December elején hoztak nyilvánosságra egy olyan dokumentumot, amely a TikTok belső rendszerének működését leplezte le. Ennek alapján a közösségi médiás oldal nagyobb hatékonysággal láncolja magához a felhasználókat, mint bármelyik más oldal. A New York Times hosszú cikkben számolt be annak a dokumentumnak a részleteiről, amelyet a vállalat a nem informatikus alkalmazottjai számára írt, hogy azok is megértsék az algoritmus működését. Az írásban matematikai képletek csak nagyon elvétve szerepelnek, így minden alkalmazott könnyűszerrel megértheti, hogyan is láncolja magához a felhasználókat a felület és az azon megjelenő tartalmak. A dokumentum hitelességét a TikTok is elismerte sajtószóvivőjén keresztül.

A nyilvánosságra került dokumentum szerint a TikTok algoritmus annyira fejlett, hogy képes kiszűrni azokat a tartalmakat, amelyek like- vagy kommentvádsz céllal próbálják meglovagolni az algoritmust, hogy bekerüljenek a felkapott kategóriába. Ezeket egyszerűen kikerüli az algoritmus.

Ezzel szemben előnyben részesíti azokat a rövid filmcskéket, amelyeket egy szerkesztő azzal a céllal hozott létre, hogy a néző az oldalán levő többi videóra kattintson, vagyis a népszerűsítő videókat. Ez az algoritmus egyik alapvető érdeke.

A többek között a Facebookról is ismert buborékeffektus is megjelenik, csupán az ezt lebukató illúziót takarták el sikeresen. Például a YouTube vagy az Instagram algoritmus úgy működik, hogy megtanulja, az adott felhasználó milyen tartalmakat fogyaszt, és olyanokkal vagy hasonló jellegűekkel kezdi el „bombázni”. Ezzel szemben a TikTok megfigyeli, hogy mit szeret a felhasználó, és abból többet mutat

Természetesen aggasztónak tűnhet, hogy a TikTok képes kiismerni a felhasználókat. Egyes kutatók szerint a like-ok vagy kommentek alapján az algoritmus képes meghatározni az adott felhasználó szexuális orientációját, preferenciáit, pszichológiai zavarait, politikai nézeteit, de még azt is képes kimutatni, hogy az illető drogfogyasztó-e. Bár ijesztőnek, sőt egyenesen hajmeresztőnek tűnnek a leírások, ezekkel nem is lenne olyan nagy probléma, hiszen a TikTok a felhasználók adatairól nem árul el semmit, legalábbis a vállalat korábban annyit volt hajlandó közölni az úgyról, hogy nem él vissza az adatokkal, azaz nem adja el azokat a kínai kormánynak, sőt elmondása

Beats Studio Buds

szintén ilyen jellegű kérést nem is kapott. (Utóbbi kijelentés komoly kérdőjeleket vet fel, elég csak a Huawei körüli botrányra gondolni.) Bár a TikTok azt állítja, hogy nem ad ki információkat, a New York Times-hoz eljutott dokumentumból kiderül, hogy a közösségi médiás oldalt üzemeltető cég emberei rálátanak a felhasználók beszélgetéseire, illetve a nem publikált, de a rendszerbe feltöltött videókra is. Azaz a TikTok gyakorlatilag mindenhez hozzáfér, ami a szerverein keresztül történik. Természetesen ebből nem következik, hogy ki is adja azokat az információkat, de érdemes szem előtt tartani, hogy tud rólok.

Erdekesség, hogy Donald Trump, az Egyesült Államok volt elnöke hadjáratot indított a TikTokot működtető Bytedance cég ellen – hasonlóképpen a Huaweihoz –, és be akarta tiltani a platform használatát Amerikában. Trump akkoriban azzal kampányolt, hogy a program az adatgyűjtés eredményét átadja a Kínai Kommunista Pártnak, amely így az amerikai lakosok védett adataihoz is eljut. Azonban erre nem volt konkrét bizonyítéka. A tilalom végül elakadt a bíróságon, és Joe Biden megválasztása után vissza is vonták a rendeletet, bár a kormány továbbra is vizsgálja a kínai cég tevékenységét.

Az adatkezelési félelmeknek je-

Forrás: tiktok.com

lenleg a cég úgy próbálja elejét venni, hogy a felhasználói adatokat összesítő adatbázist az Egyesült Államok területén tárolja, az ezekről készült biztonsági másolatot sem Kínába viszi, hanem Szingapúrba.

Azonban van egy másik amerikai aggály is, aminek talán szintén lehet valószínűsége. A TikTok moderátorai töröltek egy videót, amelynek a készítője kiáll a Kínában elnyomott ujjurok mellett. Ezek után felme-

gondolni, hogy mit tesznek közzé – akár csak privátban –, hiszen az interneten mindennek nyoma marad, és bármikor előbukkanhat egy olyan tartalom, amit egyszer meggondolatlanul elküldtünk valakinek.

Hamarosan itt az új AirPods Pro

Az első generációs AirPodsot 2016-ban mutatta be az Apple, és ezzel gyakorlatilag trendet teremtett a fülhallgatók piacán. Azóta a klasszikus AirPodsok megérkezett a második generációja is, sőt 2021 őszén a harmadikat is piacra dobta. 2019-ben pedig az AirPods Pro is megszületett, amely formájában és fejlett aktív zajszűrés-technológiájában tér el a klasszikus AirPods-tól. Azóta sok pletykát lehetett hallani arról, hogy megérkezik a Pro második generációja, azonban erre még nem került sor.

Sokan várják a frissítést, amely a legutóbbi pletykák szerint 2022 első felében érkezik. Azonban most egy új információ látott napvilágot. Az Apple-ügyekben mindig kiválóan értesült iparági elemző, Ming-Chi Kuo úgy tudja, hogy az új „füles” csak 2023 második felében jön, az iPhone 15 bemutatása után. Azaz úgy tűnik, hogy a két AirPods Pro bemutatása között nem kevesebb, mint három esztendő fog eltelni. Hozzá kell tenni, hogy az Apple-nek nincs oka a sietségre, hiszen egyrészt az első generációs Pro a mai napig jól szerepel az összehasonlító tesztekben, másrészt az eladásai is kiválóak.

Feltehetően tehát 2023 végén érkezik a frissítés, már csak az a kérdés, hogy milyen lesz. A Bloomberg hírügynökség emberei szerint a második generáció sokkal kisebb lesz, mint a jelenlegi modell, valamint arra is komoly esély van, hogy az Apple lefaragja a fülhallgató hosszúságát. Amennyiben így lesz, az új AirPods Pro nagyon fog hasonlítani a júniusban érkező Beats Studio Buds-hoz, ez pedig nem lenne meglepő, hiszen a Beats is az „almás” vállalathoz tartozik.

Ami az új fülhallgató tudását illeti, arról pletykálnak, hogy az új Proban egy sokkal nagyobb tudású processzor lesz, ami még jobb zajszűréssel, alacsonyabb fogyasztással, hosszabb üzemidővel rendelkezik, de emellett kapunk majd új mozgásérzékelőt is, amelynek köszönhetően új fitness tracking alkalmazások lesznek elérhetőek a platformon. Továbbá a várakozások alapján a töltőtök kivülről is vízálló lesz.

Végül pedig az ár. Várhatóan ez nem változik, vagyis marad a jelenlegi 1700 lej körüli ár, ami nem kevés, viszont ha körbenézünk a Pro fülhallgatók piacán, középárnak tekinthető.

AirPods Pro

Forrás: apple.com

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Vélemény az új kerékpárút megépítésének tervéről

A napokban olvastam a Népszabadságban, hogy a nyárádmenti kisvasút nyomvonalát áttervezik a Maros megyei önkormányzat tulajdonába kerékpárút-vonal megépítése céljából. Ezzel elhárul az akadály a Marosvásárhely–Vármező közötti kerékpárút megvalósítása elől.

Visszatekintve a múltba, a nyárádmenti kisvasút Nyárád völgye mentén elhelyezkedő települések összeköttetését valósította meg közlekedés és áruszállítás céljából. A kisvasút lehetőségét adott, hogy az alsónyárádmenti lakosság által megtermelt mezőgazdasági termékeket Marosvásárhely piacaira eljuttassák.

Az idő elteltével a kisvasút fenntartása pénzt igényelt, de akkor sem lett volna szabad felszámolni, hanem valamilyen pénzforgató biztosítása által továbbra is működtetni vagy konzerválni kellett volna. A leállítás a romlásnak adott lehetőséget, a vasútállomások, a pályáörházak épületeinek megrongálásához vezetett, a vasat értékesítők felszaggatták a síneket és ellopták.

A kerékpárutak létesítése a megyei úthálózat mellett már kialakulófélben van, ezek hosszát növelni kell. Ezek áthaladnak a helységeken. Nem megfelelő helyen újabb kerékpárút kialakítása fölösleges, nem eléggé indokolt. Véleményem szerint a tulajdonjog megadása nem adhat szabad kezét és felhatalmazást, hogy a nyá-

rádmenti vasút nyomvonalát kerékpársávvá alakítsák át. Egy ilyen intézkedés teljesen megsemmisítené a kisvasút remélhető visszaállítását. A kerékpárút a vasúti töltés átalakítását is eredményezné. A még megmaradt javak visszaállítása kellene legyen a cél, a tömegközlekedés tehermentesítése és turisztikai útvonal létrehozása érdekében. Nem megengedhető, hogy teljesen leromboljanak, átalakítsanak olyan múltbeli létesítményt, ami a jövőben a lakosság érdekeit szolgálja.

A megyei vezetőség mondjon le a nyárádmenti kisvasút nyomvonalán a kerékpárút megépítéséről, és azon gondolkodjon, hogyan lehetne visszaállítani a kisvasutat a nyárádmenti önkormányzatok bevonásával. Két-három vagonból álló szerelvény kellene közlekedjen heti két-három alkalommal, amivel eleget tennének a lakossági és turisztikai igényeknek.

Egy új kerékpárút megépítése a nyárádmenti kisvasút nyomvonalán kismértékben járulna hozzá a térség gazdasági fejlesztéséhez. A kikapcsolódásra vágyó kerékpárosok elkerülnék a zsúfolt autótut, de a vasúti töltésen kialakított kerékpárúton is fokozott figyelemmel kellene közlekedni, a baleset elkerülése érdekében. Mivel a töltés mindkét oldalát védőzóna kíséri, ezt kellene kihasználni kerékpárút létesítésére.

Janka László, Nyárádszereda

A Dacia a harmadik legkelendőbb márka

2021-ben a Dacia 537.095 járművet adott el, 3,1 százalékkal többet, mint 2020-ban, és 6,2%-os piaci részesedést ért el Európában a magánszemélyeknek történő értékesítés terén, amivel első alkalommal lett a harmadik legkelendőbb márka ebben a szegmensben – derül ki a gépkocsigyártó vállalat hétfőn kiadott közleményéből.

A dokumentum szerint külföldön a Dacia a legkelendőbb márka a magánvásárlók körében Franciaországban, és kilenc másik európai országban (Olaszország, Spanyolország, Portugália, Belgium, Ausztria, Lengyelország, Csehország, Magyarország és Horvátország) az első öt legeladottabb márka között található, Németországban pedig az első 10 között szerepel. A Dacia Marokkóban is piacvezető.

A gépkocsigyártó a Sandero és a Duster modellek népszerűségének köszönhetően sikerült.

Sanderoból 2021-ben összesen 226.805 fogyott el, ezeknek közel 90%-át a modell harmadik generációja képviselte. 2021-ben a Sandero már az ötödik egymást követő évben volt a legkelendőbb modell Európában az egyéni vásárlók körében, sőt egyes országokban az összes vásárlói kategóriában is ez volt a legkelendőbb. Ezzel a Sandero a tavalyi a második helyre került Európában a legeladottabb modellek rangsorában.

Hasonló tendencia figyelhető meg a Dacia Duster esetében is, amely 2018-tól a legkelendőbb SUV Európában a magánvásárlók körében. 2021-ben összesen 186.001-et értékesítettek ebből a modelltől, és ezzel a Duster meghaladta a kétfélmillió eladott darabot a 2010-es piacra dobása óta.

A környezetkímélő járművek szegmensében a tavaly tavasszal piacra dobott Dacia Spring modelltől 27.876 darabot adtak el, és 2021 végéig több mint 46.000 megrendelést regisztráltak. A vállalat képviselői szerint a Spring járművet vásárlók 80%-a korábban nem vásárolt Dacia márkájú gépkocsit.

Belföldön 2021-ben 38.120 gépkocsit adott el a Dacia, ezek között 13.482 Logant, 9045 Dustert, 8227 Sanderót és 3068 Springet. (Agerpres)

Mindenkit meglepett az államfő lépése

Gyors és pozitív döntést remélnek

Január 6-án Klaus Iohannis államfő az alkotmánybírósághoz fordult a képviselőház által december 21-én elfogadott törvény kapcsán, amely szerint Maros megye tulajdonába kerülne a Marosvásárhely–Vármező és Mezőbánd–Mezőméhes közötti keskeny nyomtávú vasútvonalak, amelyeken a megye kerékpárutakat szeretne kialakítani. A lépés a törvény kezdeményezőit is meglepte, most az alkotmánybíróság térfelén a labda. Kérdés, hogy milyen döntés születik, és ez mennyire befolyásolja majd a tervezett beruházást.

Gligor Róbert László

Nemcsak a projektgazda Maros megyei önkormányzatot, hanem Császár Károly szenátort, a tör-

vényszervezet benyújtóját is meglepte az államelnök lépése, hiszen Iohannis gyakran népszerűsíti a kerékpározást. Ami az alkotmánybíróság majdani döntését illeti, a honatyja szerint több lehetőséggel is számolni lehet. Az első szerint a terület alkotmányellenesnek találja a törvényt, és akkor a döntést el kell fogadni, akár tetszik, akár nem. A második forgatókönyv szerint csak egyes részeket kifogásolnak benne, és visszaküldik a törvényt módosításra a parlamentbe, utána ismét visszakérül az elnökhöz kihirdetésre. A legjobb döntés az volna, ha az alkotmánybíróság nem találna helyénvalónak az államfő által kifogásoltakat, és így elhárulnának az akadályok, hamarosan áttervezhetnék a területek Maros megye tulajdonába. Hogy mikorra várható döntés, azt a szenátor sem tudta megmondani, csak reméli, hogy minél hamarabb, hiszen a megyének öt év alatt meg kell valósítania

a tervezett beruházást, különben a területek visszakérülnek a Román Vasúttársaság és az állam tulajdonába – mondta el lapunknak Császár Károly. Először is azt kell megtudni, hogy mit kifogásol az államelnök – tette hozzá.

Féltik a működő vasútszakaszt?

Tóth Sándor nyárádszeredai polgármestert nem szokta meglepni, amikor az államfő törvényeket küld vissza a parlamentbe, de ez a lépés váratlanul érte. Információi szerint valakik félnek attól, hogy a Szováta és Vármező közötti rövid szakaszt is kerékpárúttá alakítják, holott erről szó sincs, sőt a jelenlegi bérlőt is biztosították efelől, és a törvényben is szerepel, hogy ezt a szakaszt nem érintené a kerékpárút, hanem vele párhuzamosan futna. Valószínűleg nem olvasták el tüzetesen a szöveget – mondta el a Népszabadságnak az előljáró, hozzátéve, most

Biztonságos kerékpárutak épülhetnének a ma elhanyagolt nyomvonalon – vélik a kezdeményezők. Fotó: Novák Csaba Zoltán közösségi oldala (archív)

Renezánszát éli a kerékpározás, nagy az igény a vidéki biciklitutakra

Fotó: Nyárádmente Kistérségi Társulás (archív)

arra kell várni, hogy az alkotmánybíróság kimondja, kinek van igaza. Tóth Sándor számára érthetetlen, ami történik: a kisvasutat azok lopkodták szét, akikre a megőrzésüket bízta az állam, most pedig, amikor európai pénzeket lehetne lehívni, és valaki valamit kezdeni szeretne ezekkel a vonalakkal, kifogásolják a törvényt. Hogy az államfő lépése mennyire fogja megfékezni a kerékpárutakra vonatkozó elképzelés megvalósítását, azt még nem tudni. „Remélem, hogy az alkotmánybíróság látja a törvényben a racionalitást és a törvényességet, és gyorsan fog lépni” – tette hozzá az előljáró.

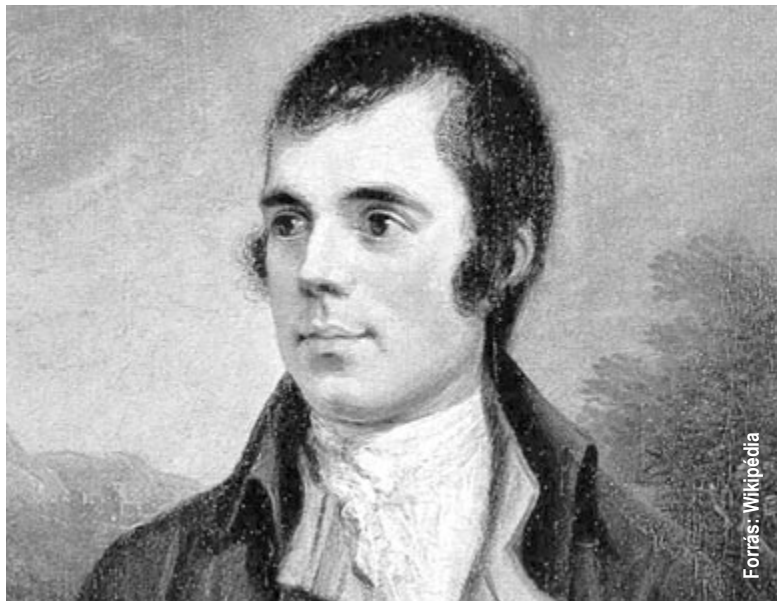
Nagy igény volna rá

A kisvasút vonalán kialakítandó kerékpárutak kezdeményezője Tóth Sándor polgármester volt, aki néhány évvel ezelőtt bérbe szeretne venni ilyen céllal a Nyárádszereda közigazgatási határain belüli szakaszt a Román Vasúttársaságtól. Egyre többen karolták fel az ötletét, és már az egész Nyárádmentében kezdtek gondolkodni, hiszen nem mindegy, hogy

hét vagy hetven kilométeren épülne kerékpárút. Nagy az igény a beruházásra, mert nálunk is gyarapodik a kerékpárosok száma, reneszánszát éli a két keréken való közlekedés, és sportként is fellendülőben van a biciklizés. Leginkább a Marosvásárhelyről a Nyárádmentén átvonuló kirándulók vennék igénybe ezt a szakaszt, mert biztonságos, de a turisztikai vonzata mellett a sportolók is előszeretettel használnák, hiszen egy hetven kilométeres szakasz „letekerése” egy sportoló számára is kemény edzés – véli a nyárádszeredai polgármester, aki nagy potenciált lát a kialakítandó kerékpárutakban. Polgármester kollégái közül senki sem fogalmazott meg ellenvéleményt, legfennebb egyesek „nem élnek bele magukat”, hiszen a megye tervéről van szó, mások talán még nem is fogják fel, hogy hosszabb távon mit jelentene egy ilyen beruházás, de vannak előljárók, akik „díjazták” az ötletet – ecsetelte a polgármesterek részéről tapasztalt hozzáállást a nyárádszeredai városvezető.

Robert Burns levelezését is publikálják egy új gyűjteményes kötetben

Forrás: Wikipédia

A Robert Burns költeményeit tartalmazó új gyűjteményes kiadásban a 18. századi skót költő levelezését is közzéteszik, köztük egy olyan levelet is, ami arra figyelmeztette a költőt, hogy „ne írjon skót dialektusban, mert ezzel elidegeníti a londoni olvasókat”.

Burns 1759. január 25-én született, ezen a napon világszerte megemlékeznek a költőről. Idén az Oxford University Press gondozásában egy új gyűjteményes kötet is megjelenik, amelyben levelezése is olvasható majd.

A kötet szerkesztéséről készült dokumentumfilm hétfőtől látható a YouTube videómegosztón. A projekttel kapcsolatos további információk is elérhetők az interneten – számolt be róla a The Guardian.

A Glasgow-i Egyetem Robert Burns Tanulmányok Központjának tudósai a levelezés kiadásához Burns 800 levelét, valamint a barátai és tisztelői által neki írt 300-400 levelet néztek át. „Leveleiből kiderülnek győzelmei, kudarcjai, szorongásai, féltelmei és örömei” – magyarázta Rhona Brown, a központ egyik kutatója.

Robert Burns minden más költőnél többet tett azért, hogy a 18. századi skót dialektust világszerte elterjessze az újévkor énekelt dal, az Auld Lang Syne és más híres művei révén.

Az új kutatások szerint Burnsnek mégis azt tanácsolta egy levelező-partnere, John Moore skót orvos, hogy ne írjon skóttul, mert úgy vélte, hogy a londoni olvasókat ez eltántorítaná műveitől. A költő azonban nem fogadta meg a tanácsot. Burns viszont Moore-nak írta azt a terjedelmes levelet, amelyből számos dolgot megtudhatunk gyermekkoráról is. (MTI)

A Puskás Aréna rekonstrukciója díjat nyert a Mapei referencia-épületek világversenyén

Markovich Béla, a Mapei Kft. ügyvezetője az MTI-nek elküldött közleményben elmondta: a Puskás Aréna rekonstrukciója nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő színvonalú beruházás, „mégsem volt könnyű dolga”.

Hozzátette: „a magyar pályázat monumentális beruházásokkal versengett, ráadásul a szokásosnál is erősebb és szélesebb mezőnyben, mert tavaly a Covid miatt elmaradt a beruházások seregszemléje. Büszke vagyok, hogy részt vehetünk ennek a jövőbe mutató épületnek a megalkotásában.”

A stadion rekonstrukciója az elmúlt évek egyik legnagyobb magyar sportberuházása volt. A Mapei

Kft. a szerkezetépítéstől bekapcsolódott a munkálatokba. Részt vett az épület jellegét meghatározó kard pilonok rögzítésében és lehorgonyzásában, vízszigetelési és betonjavítási munkákban, műgyanta és látszóbeton felületek, valamint burkolatkialakítási munkálatokban.

A beruházás a Magyar Építő Zrt. és a ZÁÉV Zrt. fővállalkozói konzorciumának kivitelezésében valósult meg, Skardelli György (Közi Zrt.) tervei alapján.

A Mapei csoport leányvállalatai között 19. alkalommal megrendezett Reference Grand Prix-versenyre több száz kiemelkedő pályázat érkezett a világ minden tájáról. (MTI)

Forrás: Wikipédia OD Pictures

Rekordmelegek voltak tavaly az óceánok

Rekordmelegek voltak tavaly is az óceánok. A tudósok arra figyelmeztetnek, hogy az emberi tevékenység okozta globális felmelegedés miatt már hatodik éve dől meg a melegrekord a világ óceánjaiban.

Tavaly a világ összes óceánjának felszín alatti 2000 méterén melegrekordot mértek a Csendes-óceánt hűtő La Nina időszaki időjárási jelenség ellenére. Az óceánok második legmelegebb éve 1955 óta 2020, míg a harmadik legmelegebb év 2019 volt.

„Az óceánok hőmérséklete globálisan környéklenül növekszik, ami az ember által okozott éghajlatváltozás egyik elsődleges mutatója” – idézte a The Guardian Kevin Trenberthet, a coloradói Nemzeti Légköri Kutatóközpont (NCAR) klímakutatóját, az Advances in Atmospheric Sciences című folyóiratban közzétett nemzetközi kutatás társszerzőjét.

A tanulmány szerint az óceánok vízének felmelegedése hozzájárul a viharok, hurrikánok és szélsőséges esőzések felerősödéséhez, ami fokozza a súlyos árvizek kockázatát. A felmelegedett óceánvíz felolvastja a hatalmas grönlandi és antarktiszi jégtakarókat, és ez is a tengerszint emelkedését táplálja.

Az óceánok az emberi tevékenység által kibocsátott szén-dioxid mintegy harmadát nyelik el, ami savasodásukat okozza. Ez károsítja a korallzátonyokat, amelyek a tengeri élővilág negyedének adnak ott-

hont, és több mint 500 millió ember táplálékát biztosítják, emellett káros lehet az egyes halfajokra is.

A fosszilis tüzelőanyagok elégetése, az erdőirtás és más tevékenységek miatt keletkező plusz hőterhelés szintén az óceánokra nehezedik. Az elmúlt 50 évben keletkezett hő több mint 90 százalékát az óceánok nyelték el.

Az óceánok által felvett hőmennyiség óriási. Tavaly az óceánok felső 2000 métere, ahol a felmelegedés nagy része zajlik, 14 zettajoule-lal többet nyelt el, mint 2020-ban. Ez a mennyiség 145-ször nagyobb, mint a világ teljes villamosenergia-termelése, amely összehasonlításképpen körülbelül fél zettajoule.

Az új kutatás szerint az óceánok hosszú távú felmelegedése az Atlanti- és a Déli-óceánban a legerősebb, ugyanakkor a Csendes-óceán északi részén 1990 óta drámai melegedés tapasztalható, a Földközi-tenger hőmérséklete pedig tavaly szintén rekordmagas volt.

„Amíg el nem érjük a zéró kibocsátást, addig a felmelegedés is folytatódni fog, és az óceánok hőmérséklete továbbra is rekordokat fog dönteni, ahogyan idén is” – hangsúlyozta Michael Mann, a Pennsylvaniai Egyetem (PSU) klímakutatója, a tanulmányon dolgozó 23 kutató egyike. (MTI)

Fotó: Antalfi Imola

Nem találta élet nyomait egy marsi kőzet újabb vizsgálata

Egy Földön talált marsi kőzet újabb vizsgálata nem talált bizonyítékot az élet nyomaira.

A The Guardian cikke felidézte, hogy az 1980-as években felfedezett, négymilliárd éves marsi meteoritól 1996-ban megjelent, a NASA tudósai által vezetett kutatás szerzői az élet nyomaira utaló jeleket véltek felfedezni a kőzetben. Feltételezésük szerint a kőzetben talált szerves vegyületeket élőlények hagyták hátra. Ezt az állítást más tudósok kételkedve fogadták, és a kutatások az elmúlt évtizedek alatt megcáfolták a feltételezést.

Legutóbb a Carnegie Tudományos Kutatóintézet Andrew Steele által vezetett csoportja tette közzé ezzel kapcsolatos eredményeit a Science folyóiratban.

A meteoritból vett kicsiny minták Steele csoportja szerint azt mutatják, hogy a szénben gazdag vegyületek valójában a kőzet fölött hosszabb időn keresztül áramló víz révén keletkeztek.

A Mars korai történetében, amikor még lehetett nedvesség a planétán, legalább két becsapódás történt a kőzet közelében, ami felmelegítette a bolygó környező felszínét, mielőtt – évmilliókkal ezelőtt – egy harmadik becsapódás következtében a kőzetdarab a vörös bolygóról az űrbe repült.

A meteorit több millió évig sodródott az űrben, mignem pár ezer évvel ezelőtt az Antarktisz egyik jégmezőjén landolt. Az apró, szürkészöld színű, két kilogrammos töredék az Allan Hills 84001 nevet kapta a hegyekről, ahol 1984-ben megtalálták.

Steele csoportja szerint a kőzet repedésein keresztül áramló talajvíz miatt még a Marson alakultak ki benne az apró széngömbök. Ugyanez történik a Földön is, ami magyarázatot adhat a metán jelenlétére a

Mars légkörében – mondták. Az eredeti tanulmány elkészítésében részt vevő két tudós azonban vitatta a legújabb eredményeket, és „kiábrándítónak” nevezte azokat. Egy közös e-mailben azt írták, hogy kártartanak 1996-os megállapításaik mellett. Kathie Thomas-Keprta és Simon Clemett, a NASA houstoni Johnson Űrközpontjának tudósai szerint Steele csoportjának eredményei nincsenek alátámasztva, az értelmezésük sem újdonság. „A megalapozatlan spekuláció nem segít megoldani a meteoritban található szerves anyag eredetével kapcsolatos rejtélyt” – tették hozzá.

Steele szerint a technológia fejlődése tette lehetővé kutatócsoportja új eredményeit. A tudós elismerően nyilatkozott az eredeti kutatók munkájáról, és hozzátette, hogy akkoriban valóban „észszerű értelmezés volt”, amit adtak.

Steele kifejtette, hogy kutatócsoportja, amelyben a NASA tudósai, valamint német és brit szakemberek is részt vettek, gondosan ügyeltek arra, hogy eredményeiket „annak mutassák be, ami, vagyis egy nagyon izgalmas felfedezésnek a Marsról, és nem az eredeti feltevést megcáfoló tanulmánynak”.

Steele szerint csak úgy lehet bizonyítani, hogy a Marson volt valaha vagy létezik-e mikrobiális élet, ha onnan hozott mintákat tudnak majd elemezni a Földön. A NASA Perseverance marsjárója által gyűjtött minták egy évtized múlva érkehetnek a Földre.

A marsi meteorit egy darabkájával a múlt héten végeztek egyedülálló kísérletet a Nemzetközi Űrállomáson. Egy kis pásztázó elektronmikroszkóppal vizsgálták a mintát. A kutatók azt remélik, hogy az eszközzel az űrben geológiai mintákat és törmeléklet lehet majd elemezni. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

VÁSÁROLOK régi autót, hibás krosszmotort, ATV-t és fémtárgyakat ócskavasba. Tel. 0770-621-920. (14204)

MINDENFÉLE

MEGBÍZHATÓ, komoly házvezetőnő keresek napi 7-8 órás munkaidőre, hosszú távra, Marosvásárhelyre, kölcsönös megegyezés alapján, munkakönyves alkalmazással. Főzésben és egyéb háztartási munkákban jártas hölgyek jelentkezését várom Marosvásárhelyről és környékéről. Érdeklődni a 0722-667-748-as telefonszámon. (66240)

VÍZ-, GÁZ-, FÁSKAZÁNSZERE-LÉST vállalk. Tel. 0746-638-960. (14470-I)

VÁLLALUNK: garázsjavítást, ács-munkát és bármilyen javítást. Tel. 0767-837-782. (14480)

VÁLLALUNK: benti munkát, csatornájavitást, tetőjavítást, bármilyen javítást. Tel. 0755-654-115. (14480)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, csatornájavitást, festést, bármilyen javítást. Tel. 0759-467-356. (14480)

TÉVÉ és háztartási gépek javítását vállalom a kliensnél. Tel. 0740-527-205. (14506)

MEGBÍZHATÓ mosónőt, takarítónőt keresek hosszú távra. Tel. 0787-865-051, 0265/269-045. (14522-I)

CÉG vállal háztetőkészítést, tetőfedést, tetőjavítást, bel- és kültéri munkát, bontást, festést. Tel. 0774-574-527. (14204)

VÁLLALUNK villanyszerelést, vízyszerelést. Tel. 0774-574-527. (14204)

MEGEMLEKÉZÉS

Fájó szívvel emlékezünk szeretett szüleinkre, a székelysárdi **ȚARCA JÓZSEFRE** és **ȚARCA CAROLINÁRA** haláluk évfordulóján. Emlékük legyen áldott, nyugalmunk csendes!
Négy gyermekük és családjuk. (14538)

„Az Úr a mennyekbe helyezette az ő székét, és az ő uralkodása mindenre kihat.”

(Zsolt. 103:19)
„Mert az Úrnak szemei előtt vannak mindenkinek útjai és minden ösvényeit ő rendeli.”

(Péld. 5:21)
Kegezetlen emlékezem szerető és szeretett társamra, **HEGEDŰS EMÍLIA-PINTYÖRE**, aki öt éve, 2017. január 19-én távozott az örök élet biztonságába. Megemlékező szentmise január 19-én reggel 7 órakor a belvárosi Keresztelő Szent János-plébániatemplomban.
Székely József. (-I)

KILYÉN ANA

Már harmadik születésnapod nélkülüled,

Feledni a múltat nem lehet,

Egy szál virág, egy gyertyaláng,

Egy fénykép, amin mosolyogsz ránk,

Emléked örökre itt van velünk,

Amíg élünk, Te is itt vagy velünk!

Szerető lányod és férjed. (14552)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagynéni, dédanya, testvér, nagynéni, rokon, szomszéd,
ö.zv. **SZŐCS JOZEFA** (Zsozsó)
vegyész, az OGYI volt tanársegédje
életének 95. évében visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése Marosvásárhelyt január 18-án 13 órakor lesz a református temetőben, református szertartás szerint.
A gyászoló család. (p-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesapánk,
ROZSONCZI ANDRÁS (Bandi)
a Számológépgyár volt mestere
életének 85. évében Svédországban csendesen megpihent.
Nyugodj békében, drága édesapánk!
Lányai: Emese és Imola. (p-I)

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó édesanya, nagymama, dédmama, anyós, rokon és szomszéd,
SZÖVÉRFI BERTA (szül. Vitus)
életének 101. évében csendesen megpihent.
Drága halottunk temetése január 18-án, kedden 13 órakor lesz a backamadarasi református temetőben, református szertartás szerint. Szép emlékét őrzi két gyermeke és népes, szerető családjuk.
„Az édesanyák nem halnak meg sohasem, csak fáradt és beteg szívük megpihen.”
(14549)

„A szeretteink sosem halnak meg. (...) Bennünk élnek tovább úgy, ahogy mindig is éltek. Mi óvjuk a fényüket. Ha élénknek élnek emlékeinkben, így is képesek nekünk utat mutatni, mint a rég kihunyott csillagok fénye, amely ismeretlen vizeken is segít a tengeren való tájékozódást. Ha már nem gyászolunk, és odafigyelünk rájuk, képesek megváltoztatni az életünket... azaz megváltoztatnak minket.”

(Matt Haig)
Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagytata, dédapa, rokon, barát, szomszéd és jó ismerős,

BEREKMÉRI BÉLA

ny. tanár,
a marosvásárhelyi vártemplomi egyházközség volt gondnoka
életének 96. évében, 2022. január 14-én elhunyt.

Felejtethetetlen halottunk hamvait egy későbbi időpontban helyezük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református sírkertben.
A gyászoló család. (14554-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

„Elmúlt mint száz más pillanat, De mi tudjuk, mégis múlhatatlan, Mert szívek őrzik, nem szavak.”

(Nagy László)
Szívünkben fájdalom, lelkünkben gyász, mert hirtelen eltávozott a szeretett unokatestvér és nagybáty, **BÖJTJE GÁBOR** Veszprémben. Bánatos feleségének, **Olgának** és szeretteinek vigasztalódást kívánunk ezekben a nehéz napokban. **Gocz Klára**, a **Gámenty, Magyarai és Csécs család.** (14550-I)

Megrendülten és fájó szívvel vettük tudomásul **BÖJTJE GÁBOR**

osztálytársunk hirtelen halálát. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. Isten nyugtassa békében!
Az 1961-ben végzett bolyais XI. C osztály. (14557-I)

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapból származó összeggel január 18-án, ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között.

Várjuk Önöket!

METSZET
KEDD 21 ÓRA

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ

YouTube: ErdelyiMagyarTelevizio
facebook: ErdelyiTV
Instagram: ErdelyiTV

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá forduló problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarotkártyából megnézi a múltat, jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnyi távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredéből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Emnyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átkától és ismét boldogok; Irén férje Vásárhelyről az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás, mert újra együtt van kedvesével.

Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BE-ÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban.
Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (20875-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 118-932	• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• közönségszolgálat	- 0265/208-888
- információ	- 118-800	• Marmed	- 0265/250-344	- központ	- 0265/208-800
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 08008 208-888
• Rendőrség	- 0265/202-305	Labor	- 0729-024-380	• Vasúttállomás	- 0265/236-284
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	e-mail: marmed@marmed.ro,	- 0751-114-307	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	- 0265/215-119
• Sürgősségi szolgálat:	- 0265/210-177	www.marmed.ro		Nemzetközi halottszállítás	- 0265/212-971
- gyermekeknek		• Dora Optics	- 0733-553-976	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
Marosvásárhelyi		• Dora Medicals	- 0265/212-971	• koporsók, kellekék,	- 0745-606-215
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Radiológia, echográfia		• koszorúk,	- 0745-606-269
GYŰLAFEHÉRVÁRI CARITAS,		Dr. Jeremiás István	- 0265/222-446	és halottszállítás	- 0758-047-604
otthonápoló szolgálat,		• Emma vendéglő,	- 0740-083-077	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
8-16 óra között:	0736-883-110	• hidegtálcák készítése	- 0365/404-664		- 0265/262-907
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	• Prefektúra	- 0265/266-801		
	- 0265/312-436	• RDS-RCS	- 0365/400-401		
	- 0265/250-120	• Áramszolgáltató vállalat	- 0365/400-404		
	- 0265/263-351	- vidék	- 0800-801-929		
		• Delgaz Grid	- 0265/929		
		• Aquaserv:	- 0265/200-928		
		- hideg víz-csatorna	- 0800/800 928		
			- 0265/215-702		

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

REGISZTRÁLJON
ÖN IS A MAGYARORSZÁGI
VÁLASZTÁSRA!

MAROSVÁSÁRHELY

RMDSZ SZÉKHÁZ
DÓZSA GYÖRGY UTCA,
9. SZÁM, 1. EMELET

HÉTFŐTŐL PÉNTEKIG
8-16 ÓRA KÖZÖTT

MAROS MEGYE

RMDSZ
MAGYARORSZÁGI
VÁLASZTÁSRA!

EUROTRANS
MAGYARORSZÁGI
VÁLASZTÁSRA!

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Katherine Webb
Az angol lány

Anne Jacobs
A villa lányai

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Január 17-én megkezdődött a szelektív hulladékgyűjtés a marosvásárhelyi magánházaknál

Marosvásárhelyen 2022. január 17-étől elkezdődött a város történetének első szervezett, rendszeres szelektív hulladékgyűjtése. Első lépésben a magánházaknak van lehetőségük szétválasztva gyűjteni a hulladékot, ez kb. 7 ezer vásárhelyi háztartást jelent. 2022 első negyedévéig a hivatal lépésről lépésre kiterjeszti a gyűjtést a tömbházakra is.

A szelektív hulladékgyűjtés megszervezése és kivitelezése összetett folyamat, és ahhoz, hogy ez sikeres legyen, szükség van a lakosság és az önkormányzat szoros együttműködésére. A szelektív hulladékgyűjtés hosszú távon a szolgáltatás árának mérséklését eredményezheti, tonnánként akár 175 lejjel csökkenhetnek a tárolási költségek. Részletek a polgármesteri hivatal honlapján: <https://cutt.ly/KU617q1>

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal bel- és külkapcsolati osztálya

Szelektív hulladékgyűjtés egy tisztább városért!

Mit gyűjtünk?

Műanyag/fém

PET-palackok, tejfölös, joghurtos poharak, kozmetikai termékek műanyag csomagolásai, műanyag szatyrok és fóliák.

Papír/Karton

Papírtasakok, újságpapír, kartondobozok, könyvek, folyóiratok, tojástartók, szóró- és reklámlapok.

Üveg

Befőttesüvegek, italos üvegek, poharak, kozmetikumok üveg csomagolásai.

Biológiailag lebomló hulladék:

Növényi maradványok, fű, tojáshéj, kávézacc, levelek.

2022. január 17-ével kezdődően szelektíven gyűjtjük a hulladékot a marosvásárhelyi magánházakból.

Az újrahasznosítható hulladékot négy kategóriában, különböző színű zsákokban gyűjtjük:

- SÁRGA: műanyag/fém;
- KÉK: papír/karton;
- ZÖLD: üveg;
- Biológiailag lebomló hulladék, tetszőleges színű zsákban.

A különböző színű zsákokat (sárga, kék, zöld) a hulladékgyűjtő vállalat biztosítja.

SYLEVY SALUBRISERV

QR kód